

AMNESTY

INTERNATIONAL

รายงานประจำปี 2559/2560

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

AMNESTY
INTERNATIONAL

รายงานประจำปี 2559/2560
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่
เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2559
พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2560
โดย แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ปีเตอร์ เบเนนสัน เฮาส์
เลขที่ 1 ถนนอีสตัน
กรุงลอนดอน WC1X 0DW
สหราชอาณาจักร
© สงวนลิขสิทธิ์
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2560
ดัชนี: POL 10/4800/2017
ISBN: 978-0-86210-496-2

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย

90/24 ซอยลาดพร้าว 1 ถ.ลาดพร้าว
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2513 8745, 0 2513 8754
โทรสาร 0 2939 2534
อีเมล media@amnesty.or.th

ขอข้อมูลบรรณานุกรมสำหรับหนังสือเล่มนี้
ได้จากหอสมุดแห่งชาติ สหราชอาณาจักร

ภาษาต้นฉบับ: ภาษาอังกฤษ

ผู้แปลฉบับภาษาไทย: พิภพ อุดมอิทธิพงศ์

บรรณาธิการฉบับแปลภาษาไทย: ปิยนุช โคตรสาร

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามลอกเลียนแบบส่วนหนึ่งส่วนใดของสิ่งพิมพ์ฉบับนี้
รวมทั้งการจัดเก็บ ถ่ายทอด ไม่ว่าจะรูปแบบหรือวิธีการ
ใดๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ
การบันทึก หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก
ผู้พิมพ์

www.amnesty.or.th

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้สนับสนุน สมาชิก และนักกิจกรรมกว่าเจ็ดล้านคน ใน 150 ประเทศและดินแดน มีการรณรงค์ระดับสากลเพื่อเรียกร้องให้มีการเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยหน่วยงานมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งให้บุคคล ทุกคนได้รับสิทธิมนุษยชนทุกประการตามที่ประกาศไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่นๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีพันธกิจ ที่จะทำงานวิจัย และปฏิบัติการเพื่อป้องกันและยุติการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงทั้งปวง (สิทธิทางพลเมือง และการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมตัวไปจนถึงความสมบูรณ์ทางกายและใจ การคุ้มครองให้ปลอดภัยจากการเลือกปฏิบัติไปจนถึงสิทธิด้านที่อยู่อาศัย โดยสิทธิเหล่านี้ไม่อาจแบ่งแยกได้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับทุนสนับสนุนส่วนใหญ่จากค่าสมาชิกและการบริจาคของสาธารณะ เราไม่แสวงหาเงินทุนและไม่ยอมรับทุนจากรัฐบาล เพื่อสอบสวนและรณรงค์ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นอิสระจากรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจหรือศาสนา

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการประชาธิปไตย ผู้กุมอำนาจตัดสินใจด้านนโยบายเป็นตัวแทนที่มาจากหน่วยงานในระดับชาติ ซึ่งรวมตัวกันประชุมในที่ประชุมสภาสากล (International Council meetings) ซึ่งจัดขึ้นทุกสองปี

สารบัญ

คำนำ	IV
สารจากเลขาธิการ	1
ส่วนที่ 1: ภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	7
ส่วนที่ 2: ข้อมูลประเทศเมียนมา	21
ส่วนที่ 3: ข้อมูลประเทศไทย	28

คำนำ

รายงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประจำปี 2559/2560 รวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนทั่วโลกตลอดปี 2559 โดยให้ภาพรวมห้าภูมิภาคทั่วโลกและข้อมูลของแต่ละประเทศทั้งหมด 159 ประเทศและดินแดน รายงานชี้ให้เห็นว่าผู้คนมากมายยังคงทนทุกข์ทรมาน ทั้งจากการสู้รบ การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน การเลือกปฏิบัติ หรือการกดขี่ ขณะเดียวกัน รายงานฉบับนี้ก็ชี้ให้เห็นว่าบางพื้นที่มีความก้าวหน้าในการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

แม้จะมีความพยายามในการรับรองความถูกต้องของข้อมูลอย่างเต็มที่ ข้อมูลบางอย่างอาจถูกเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

สารจากเลขานุการ

“ปี 2559 เป็นปีที่มีการโจมตีแนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมของมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของสังคมมนุษย์อย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ด้วยการเล่าเรื่องที่เข้าไปในลักษณะที่มุ่งประณาม สร้างความหวาดกลัว และหาแพะรับบาปโดยกลุ่มคนที่มุ่งควบคุมหรือพยายามรักษาอำนาจของตนไว้โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นใดๆ ทั้งสิ้น”

สำหรับคนหลายล้านคน ปี 2559 เป็นปีแห่งความทุกข์ยากและความหวาดกลัวไม่มีที่สิ้นสุด เนื่องจากการปฏิบัติการของรัฐบาลและกลุ่มติดอาวุธละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วยวิธีการหลายอย่าง ย่านใหญ่ของเมืองที่มีประชากรมากที่สุดของซีเรียอย่างอาเลปโปถูกถล่มด้วยการทิ้งระเบิดทางอากาศและการต่อสู้บนท้องถนนจนราบเป็นหน้ากลอง ในขณะที่การโจมตีอย่างโหดร้ายต่อพลเรือนในเยเมนยังดำเนินต่อไปจากชะตากรรมที่เลวร้ายลงของชาวโรฮิงญาในเมียนมาไปจนถึงการสังหารหมู่ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในบรุนดีและซูดานใต้ จากการปราบปรามผู้แสดงความเห็นต่างอย่างโหดร้ายในตุรกีและบาหลีเรน ไปจนถึงกระแสการใช้วาจาสร้างความเกลียดชังที่แพร่หลายมากขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ทั้งของยุโรปและสหรัฐฯ โลกในปี 2559 มีความมืดมนและขาดเสถียรภาพยิ่งขึ้น

ในขณะที่เดียวกันในการประชุมสุดยอดเพื่อผู้ลี้ภัยและผู้เข้าเมืองของสหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมาเป็นตัวอย่างความล้มเหลว

ที่เห็นช่องว่างการไม่ปฏิบัติตามหลักการที่ควรจะทำ เหล่าผู้นำประเทศต่างๆ ไม่สามารถตกลงร่วมกันได้ถึงแนวทางปฏิบัติที่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาวิกฤตผู้ลี้ภัยระดับโลก ซึ่งยังเป็นปัญหาที่รุนแรงอย่างกว้างขวางและมีความเร่งด่วนตลอดปี ในขณะที่ผู้นำโลกล้มเหลวในการรับมือกับปัญหาท้าทายนี้ ผู้ลี้ภัย 75,000 คนยังคงติดอยู่ในทะเลทรายซึ่งเป็นดินแดนที่ไม่มีผู้ครอบครองระหว่างซีเรียและจอร์แดน

นอกจากนี้ แม้ปี 2559 ถือเป็นปีสิทธิมนุษยชนแห่งสหภาพแอฟริกาแต่ประเทศสมาชิกสามแห่งของสหภาพแอฟริกากลับประกาศว่า พวกเขาจะถอนสัตยาบันจากการรับรองศาลอาญาระหว่างประเทศ ซึ่งทำลายโอกาสที่ทำให้เกิดการรับผิดชอบจากการก่ออาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งประธานาธิบดีโอมาร์ อัล-บาชีร์ (Omar al-Bashir) แห่งซูดานยังคงเดินทางตลอดทั่วทวีปได้อย่างเสรีและไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ ทั้งๆ ที่รัฐบาลของเขาทำการทิ้งระเบิดเคมีใส่ประชาชนของตนเองในเขตดาร์ฟูร์

ในเวทีการเมือง ดูเหมือนว่าเหตุการณ์ที่สร้างความสั่นสะเทือนมากที่สุดกว่าเหตุการณ์ใดๆ คือ โดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐฯ ก่อนการเลือกตั้งมีการรณรงค์หาเสียงซึ่งในช่วงที่เขาได้แสดงความเห็นที่สร้างความแตกแยกอย่างรุนแรงเต็มไปด้วยถ้อยคำดูถูกทางเพศและการเหยียด

เชื้อชาติ รวมทั้งคำสัญญาที่จะปราบปรามเสรีภาพพลเรือนที่ตั้งมั่นอยู่แล้ว และการนำนโยบายที่เป็นภัยร้ายแรงต่อสิทธิมนุษยชนมาใช้

การใช้ถ้อยคำในการรณรงค์หาเสียงที่มุ่งร้ายของโดนัลด์ ทรัมป์สะท้อนให้เห็นกระแสโลกที่มุ่งสู่การเมืองที่โกรธเกรี้ยวและมีการแบ่งแยกมากขึ้นทั่วทั้งโลก ผู้นำและนักการเมืองหวังที่จะรักษาอำนาจของพวกเขาไว้ต่อไป โดยการสร้างเรื่องเล่าที่ส่งเสริมความหวาดกลัวและความแตกแยกมุ่งประณาม “คนอื่น” ว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ยากที่แท้จริงก็ดี หรือที่ถูกปั้นแต่งขึ้นมาก็ดีสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียง

ประธานาธิบดีก่อนหน้าโดนัลด์ ทรัมป์คือ บารัค โอบามา (Barack Obama) ก็ได้ทิ้งมรดกซึ่งรวมถึงความล้มเหลวที่สร้างความหายนะต่อการปกป้องสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเป็นการขยายโครงการใช้งานของเครื่องบินไร้พลขับ (drone) เพื่อการโจมตีลับทางอากาศของซีไอเอ และการพัฒนาเครื่องจักรกลเพื่อการสอดแนมขนานใหญ่ จากการเปิดเผยของเอดเวิร์ด สโนว์เดน (Edward Snowden) จากท่าทีในเบื้องต้นของประธานาธิบดีทรัมป์ชี้ให้เห็นถึงนโยบายการต่างประเทศที่มุ่งทำลายความร่วมมือพหุภาคีอย่างใหญ่หลวง และจะนำไปสู่ยุคแห่งความไร้เสถียรภาพและนำไปสู่ความหวาดระแวงต่อกันมากยิ่งขึ้น

คำอธิบายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่วุ่นวายปั่นป่วนในช่วงปีที่ผ่านมา แต่นั่นก็ยังไม่พอความจริงแล้วเราเริ่มต้นปี 2560 ในโลกที่ขาดเสถียรภาพอย่างมากเต็มไปด้วยความหวาดกลัวและความรู้สึกไม่แน่นอนกับอนาคต

ด้วยสภาพการณ์เช่นนี้ หลักประกันและคุณค่าของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights - UDHR) อยู่ในสถานะเสี่ยงที่จะถูกทำลาย โดยปฏิญญาดังฉบับนี้ที่จัดทำขึ้นภายหลังเหตุการณ์นองเลือดมากที่สุด เหตุการณ์หนึ่งในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ เริ่มด้วยคำอารัมภบทที่ว่า

“โดยที่การยอมรับศักดิ์ศรีแต่กำเนิด และสิทธิที่เท่าเทียมกันและที่ไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งมวลแห่งครอบครัวมนุษยชาติ เป็นพื้นฐานแห่งอิสรภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก”

แม้ว่าจะมีบทเรียนจากในอดีต ปี 2559 เป็นปีที่มีการโจมตีแนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมของมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของสังคมมนุษย์อย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ด้วยการเล่าเรื่องที่เป็นไปในลักษณะที่มุ่งประณาม สร้างความหวาดกลัวและหาแพะรับบาปโดยกลุ่มคนที่มุ่งควบคุมหรือพยายามรักษาอำนาจของตนไว้โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นใด ๆ ทั้งสิ้น

ในปีที่ผ่านมาไม่มีการเคารพอุดมการณ์ของปฏิญญาสากลนัก จากการจงใจทิ้งระเบิดใส่โรงพยาบาลซึ่งกลายเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกเมื่อเชื่อวันใน**ซีเรีย**และ**เยเมน** หรือตอนที่ผู้ลี้ภัยถูกผลักดันให้กลับเข้าไปในพื้นที่ที่ยังมีสงคราม หรือตอนที่โลกแทบไม่มีการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอาเลปโป ทำให้เราหวงนึกถึงความล้มเหลวแบบเดียวกันที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วใน**รวันดา**และ**เชรบบานิซา**เมื่อปี 2537 และ 2538 หรือตอนที่รัฐบาลจากเกือบทุกภูมิภาคของโลกใช้มาตรการปราบปรามอย่างกว้างขวางเพื่อปิดปากผู้ที่เห็นต่าง

ในสภาพการณ์เช่นนี้ อาจทำให้เรามองอนาคตของโลกด้วยความหดหู่และสิ้นหวัง แต่ภารกิจที่เร่งด่วนและยุ่งยากมากขึ้นเบื้องหน้าเรา คือการจุดประกายให้มีการแสดงความรับผิดชอบระดับสากลอีกครั้งเพื่อยืนยันต่อคุณค่าสิทธิมนุษยชนอันเป็นพื้นฐานความอยู่รอดของมนุษยชาติ

เหตุที่สถานการณ์ในช่วงปี 2559 เลวร้ายลงอย่างนี้เป็นผลมาจากการต่อรองทางการเมืองของรัฐบาลต่าง ๆ ต่อประชาชน กล่าวคือพวกเขาบอกว่าถ้าต้องการให้เกิดความมั่นคงและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จะต้องยอมแลกด้วยการเสียสิทธิที่จะมีส่วนร่วมและเสรีภาพของพลเรือน

ทุกภูมิภาคในโลกได้รับผลกระทบจากการปราบปรามอย่างกว้างขวางต่อผู้ที่เห็นต่าง บางกรณีเป็นการกระทำอย่างเปิดเผยและรุนแรง บางกรณีก็ทำอย่างแยบยลกว่าโดยมีการปกปิดและสร้างภาพ ถึงอย่างไรในส่วนต่างๆ ของโลกก็ยังมี ความพยายามที่จะปิดปากเสียงที่วิพากษ์วิจารณ์ก็เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรงและเข้มข้นมากขึ้น

การสังหารเบร์ตา คาเซเรส (Berta Cáceres) ผู้นำชนพื้นเมืองใน**ฮอนดูรัส** เมื่อวันที่ 3 มีนาคม สะท้อนให้เห็นภัยอันตรายที่คุกคามต่อบุคคลที่ยืนหยัดอย่างกล้าหาญเพื่อต่อต้านรัฐบาลที่ทรงอิทธิพลและผลประโยชน์ของบริษัท นักปกป้องสิทธิมนุษยชนผู้กล้าหาญเหล่านี้ทั้งในทวีปอเมริกาและที่อื่น ๆ มักถูกรัฐบาลมองว่าเป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เพียงเพราะความพยายามของพวกเขาที่จะชี้ให้เห็นผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาโครงสร้าง

พื้นฐานทั้งหลาย เบร์ตา คาเซเรสทำงานเพื่อปกป้องชุมชนท้องถิ่นและที่ดินของพวกเขา โดยเฉพาะการต่อต้านโครงการเขื่อนเมื่อเร็ว ๆ นี้ ส่งผลให้เธอมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับระดับโลก การที่กลุ่มชายติดอาวุธสังหารเธอในบ้านของเธอเอง เป็นการส่งสัญญาณที่เลียดเย็นต่อนักเคลื่อนไหวคนอื่น ๆ โดยเฉพาะคนที่ไม่ได้มีชื่อเสียงเป็นที่รับรู้ในระดับนานาชาติระดับเดียวกัน

การอ้างเหตุผลความมั่นคงเพื่อใช้กำลังปราบปรามประชาชน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั่วโลกใน**เอธิโอเปีย** ภายหลังจากชุมนุมประท้วงอย่างสงบเป็นส่วนใหญ่เพื่อต่อต้านการยึดที่ดินอย่างไม่เป็นธรรมในภูมิภาคโอโรเมีย กองกำลังความมั่นคงได้ปฏิบัติการสังหารผู้ประท้วงหลายร้อยคน และทางการยังจับกุมประชาชนโดยพลการอีกหลายพันคน รัฐบาลเอธิโอเปียได้อ้างอำนาจตามประกาศต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อปฏิบัติการปราบปรามอย่างกว้างขวางต่อนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน ผู้สื่อข่าว และสมาชิกของกลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล

ในช่วงที่เกิดการพยายามทำรัฐประหารในเดือนกรกฎาคม รัฐบาล**ตุรกี**ได้เพิ่มการปราบปรามเสียงที่เห็นต่างในระหว่างประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน มีการสั่งไล่ออกเจ้าหน้าที่ของรัฐกว่า 110,000 คน โดยอ้างว่า “มีส่วนเชื่อมโยงกับองค์กรก่อการร้ายหรือเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ” และมีการควบคุมตัวผู้สื่อข่าวประมาณ 118 คน ระหว่างรอการพิจารณาคดี และยังมีการสั่งปิดสื่อ 184 แห่งโดยพลการและเป็นการปิดโดยถาวร

ตลอดทั้งตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ การปราบปรามผู้เห็นต่างเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ในอียิปต์กองกำลังความมั่นคงจับกุมโดยพลการต่อผู้สนับสนุนกลุ่มภราดรภาพมุสลิม (Muslim Brotherhood) ที่ถูกทางการประกาศเป็นองค์กรนอกกฎหมาย ทั้งยังมีการบังคับบุคคลให้สูญหาย และการทรมานต่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนกลุ่มดังกล่าว รวมทั้งผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์และเป็นฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล ทางการบาห์เรนได้ฟ้องร้องคดีอย่างโหดร้ายต่อผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ โดยตั้งข้อหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ในอิหร่านทางการได้สั่งคุมขังผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ มีการเซ็นเซอร์สื่อต่าง ๆ และมีการออกกฎหมายใหม่ซึ่งเป็นเหตุให้การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและนโยบายของพวกเขาเป็นความผิดที่จะต้องเข้ารับการไต่สวนทางอาญา

ในเกาหลีเหนือ รัฐบาลได้เพิ่มการปราบปรามซึ่งรุนแรงอยู่แล้วมากยิ่งขึ้น ด้วยการควบคุมเทคโนโลยีการสื่อสารอย่างเข้มงวด

บ่อยครั้งที่มาตรการปราบปรามเหล่านี้เป็นไปเพื่อปกปิดความล้มเหลวของรัฐบาลนั่นเอง อย่างกรณีของเวเนซุเอลา ซึ่งรัฐบาลได้มุ่งปราบปรามผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ แทนที่จะแก้ปัญหาวิกฤตด้านมนุษยธรรมที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

นอกจากการคุกคามและโจมตีทางตรงแล้ว ที่ผ่านมายังมีความพยายามอย่างแยบยลที่จะทำลายเสรีภาพของพลเรือนและเสรีภาพทางการเมือง โดยอ้างเหตุผลด้านความมั่นคง ยกตัวอย่างเช่น สหราชอาณาจักรได้ประกาศใช้กฎหมายใหม่ชื่อว่า พระราชบัญญัติอำนาจการ

สอบสวน (Investigatory Powers Act) ซึ่งเพิ่มอำนาจมากมายให้กับทางการในการดักจับข้อมูล การเข้าถึง การเก็บรักษา หรือการแฮ็กเพื่อเข้าถึงการสื่อสารและข้อมูลทางดิจิทัล โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อสงสัยอันควรต่อบุคคลดังกล่าวเลย สหราชอาณาจักรได้นำระบบการสอดแนมขนาดใหญ่ ซึ่งมีความรุนแรงมากกว่าประเทศใด ๆ ในโลกมาใช้ ถือเป็นก้าวอย่างสำคัญที่นำไปสู่สภาพที่ไม่มีการเคารพต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวเลย

คุณค่าด้านสิทธิมนุษยชนต้องเสื่อมถอยลงอย่างมาก โดยเฉพาะตอนที่เจ้าหน้าที่ประณาม “บุคคลอื่น” ว่าเป็นปัญหาสังคม ทั้งนี้เพื่อความชอบธรรมให้มีการปราบปราม การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง สร้างความแบ่งแยก และการดูแคลนศักดิ์ศรีของมนุษย์เป็นการแสดงถึงสัญชาตญาณดิบสุดของมนุษย์ในการผลักภาระความรับผิดชอบที่มีต่อปัญหาทางสังคมและเศรษฐกิจให้กับกลุ่มบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยเฉพาะการผลักภาระให้กับชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์หรือศาสนา เท่ากับเป็นการให้สิทธิกับผู้มีอำนาจในการเลือกปฏิบัติได้อย่างเสรีและสนับสนุนให้เกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจากความเกลียดชัง ที่เกิดขึ้นในยุโรปและสหรัฐฯ

ปรากฏการณ์อย่างหนึ่งสะท้อนให้เห็นจากการสูญเสียชีวิตของคนจำนวนมากและเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเป็นผลมาจากนโยบาย “สงครามปราบปรามยาเสพติด” ของประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต (Rodrigo Duterte) แห่งฟิลิปปินส์ การที่รัฐเห็นชอบให้ใช้ความรุนแรงและการสังหารหมู่โดยคนที่ทำตัวเป็นศาลเดี่ยวที่ทำการลงโทษคนกระทำผิดโดยพลการ เป็นเหตุให้

มีผู้เสียชีวิตกว่า 5,000 คน หลังจากทีประธาณาธิบดี ได้แสดงความเห็นชอบว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดสมควรตาย ซึ่งเขาได้แสดงความเห็น แบบนี้ต่อสาธารณะหลายครั้ง

มีกลุ่มบุคคลที่อ้างว่าตัวเองเป็นพวก “ต่อต้าน กลุ่มอำนาจหลัก (anti-establishment)” และ กล่าวโทษกลุ่มชนชั้นนำ สถาบันระหว่างประเทศ และ “บุคคลอื่น” ว่าเป็นสาเหตุของปัญหาทาง สังคมหรือเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นกรกล่าวอ้างที่ผิด ความรู้สึกไม่มั่นคงและสูญเสียสิทธิของตน เป็น ผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งการว่างงาน ความ ไม่มั่นคงด้านการทำงาน ความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้น และการสูญเสียบริการสาธารณะ ซึ่งล้วนแต่เป็น ปัญหาที่ต้องแก้ไขด้วยการแสดงพันธกิจ การใช้ ทรัพยากรและการเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาล ไม่ใช่แค่การหาแพะรับบาปเพื่อกล่าวโทษอย่าง ง่าย ๆ

เป็นที่ชัดเจนว่าคนที่เริ่มสำนึกได้ว่ามีปัญหา ต่าง ๆ ทั่วโลกไม่ได้มองจากมุมของสิทธิมนุษยชน เสมอไป ความเหลื่อมล้ำและการถูกเพิกเฉยเป็น สาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีความโกรธเคืองมากขึ้น ซึ่งเกิดจากความล้มเหลวของรัฐในการส่งเสริม สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของ ประชาชน

เรื่องราวในปี 2559 จึงอาจเป็นเรื่องราวที่บ่งบอก ถึงความกล้าหาญ ความยืนหยัด ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นตั้งใจของประชาชน ในการเผชิญกับความท้าทายและภัยคุกคามที่ ใหญ่หลวง

ในทุกภูมิภาคของโลกที่มีโครงสร้างอำนาจที่มุ่ง ปรายปรามประชาชนเป็นหลัก เราเห็นประชาชน ในพื้นที่เหล่านั้นหาทางลุกฮือและพยายาม ส่งเสียงให้คนอื่นได้ยิน ในจีน แม้จะมีการ คุกคามและข่มขู่อย่างเป็นระบบ นักเคลื่อนไหว ยังคงสามารถหาทางที่จะสื่อสารข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ตในช่วงที่ครบรอบการรำลึกถึง การปราบปรามที่จัตุรัสเทียนอันเหมินเมื่อปี 2532 ในระหว่างมหกรรมกีฬาโอลิมปิกที่กรุงริโอ เฟย์ซา ลีเลซา (Feyisa Lilesa) นักวิ่งมาราธอน ชาวเอธิโอเปีย ทำให้เกิดข่าวพาดหัวทั่วโลก ด้วยการท้าทายสัญลักษณ์เพื่อให้คนตระหนักถึง การปราบปรามของรัฐบาลที่มีต่อชาวพื้นเมือง ไโอโรโมในช่วงที่เขาข้ามเส้นชัยและได้รับเหรียญ เงิน และที่ชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนของ ยุโรป บรรดาอาสาสมัครต้องเข้ามาแก้ปัญหา อันเนื่องจากความเฉื่อยชาและความล้มเหลว ของรัฐบาลในการคุ้มครองผู้ลี้ภัย โดยพวกเขา ต้องลงมือลากตัวคนที่กำลังจมน้ำตายขึ้นมาด้วย ตนเอง ขบวนการขับเคลื่อนของประชาชนตลอดทั่ว แอฟริกาได้รวมตัวรณรงค์และแสดงความต้องการ อย่างกว้างขวางเพื่อเรียกร้องสิทธิและความ ยุติธรรม ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้เพียงหนึ่งปี ไม่มีใคร คิดว่าเรื่องเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

สุดท้ายแล้ว ข้อกล่าวหาว่า สิทธิมนุษยชน เป็นเพียงของเล่นสำหรับกลุ่มชนชั้นนำเป็น ข้อกล่าวหาที่กลวง สัญชาติญาณของประชาชน ที่โหยหาเสรีภาพและความยุติธรรมจะไม่ เหือดหายไปง่าย ๆ ในช่วงปีที่เกิดความแบ่งแยก และการดูแลคนศักดิ์ศรีของมนุษย์ คนบางกลุ่ม ได้ปฏิบัติภารกิจเพื่อยืนยันความเป็นมนุษย์และ ศักดิ์ศรีในขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน เป็น

การกระทำที่ส่องแสงไปไกลกว่าที่เคยเป็นมา ปฏิบัติการด้วยเมตตาธรรมเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นจากการกระทำของ อนาส อัล-บาชา (Anas al-Basha) หรือที่มีชื่อว่า “ตัวตลกแห่งอาเลบไป” โดยต่อนั้นเขายังเลือกที่จะอยู่ในเมืองนี้ต่อไป เพื่อให้เด็ก ๆ มีความสุขและความสบายใจ แม้ว่าในขณะนั้นกองกำลังของรัฐบาลจะทิ้งระเบิดใส่เมืองอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่เขาเสียชีวิตเนื่องจากการทิ้งระเบิดทางอากาศในวันที่ 29 พฤศจิกายน พี่ชายของเขาได้แสดงความรำลึกต่อเขาด้วยการทำให้เด็ก ๆ มีความสุขใน “พื้นที่ที่มีตมิดและอันตรายมากที่สุด”

ขณะที่เราเริ่มต้นปี 2560 นี้ โลกของเราอาจดูไม่มั่นคง เต็มไปด้วยความหวาดกลัวต่ออนาคตที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่ในช่วงเวลาเหล่านี้เองที่เราจำเป็นต้องส่งเสียงออกไปอย่างกล้าหาญ เป็นช่วงเวลาที่ยี่ไรที่เป็นคนธรรมดาจะต้องลุกขึ้นท้าทายต่อความอยุติธรรมและการปราบปรามต่าง ๆ ไม่มีใครสามารถแก้ปัญหาของทั้งโลกได้ แต่ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงโลกที่ตัวเองอยู่ได้ ทุกคนสามารถแสดงจุดยืนเพื่อต่อต้านการย้ายศักดิ์ศรีของมนุษย์ สามารถปฏิบัติการในพื้นที่ของตนเองเพื่อให้มีการยอมรับต่อศักดิ์ศรีและสิทธิที่เท่าเทียมและพราวไปไม่ได้สำหรับคนทุกคน ซึ่งจะเป็นการวางพื้นฐานให้กับเสรีภาพและความยุติธรรมในโลก ปี 2560 จำเป็นต้องมียี่ไรเพื่อสิทธิมนุษยชน

ซาลิล เช็ตติ (Salil Shetty)

เลขาธิการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ภาพรวมของภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

ในขณะที่รัฐบาลหลายแห่งในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกซึ่งมีประชากรคิดเป็น 60% ของประชากรโลก ได้ทำการปราบปรามสิทธิมนุษยชนของประชาชนมากขึ้น แต่ก็ยังมีสัญญาณการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกเกิดขึ้นในบางประเทศและในบางบริบทเช่นกัน

ที่ผ่านมาความเสี่ยงเรียกร้องเสรีภาพในการแสดงออก และความยุติธรรมอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง มีการจัดกิจกรรม และการประท้วงต่อต้านการละเมิดสิทธิต่าง ๆ มากขึ้น คนหนุ่มสาวมีความมุ่งมั่นที่จะพูดเพื่อสิทธิของตนและของคนอื่นมากขึ้น เทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียทำให้เกิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เปิดโปงความยุติธรรมอย่างมาก มีการรวมตัวจัดตั้งและการรณรงค์กดดัน บ่อยครั้งที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชนซึ่งมักทำงานในสถานการณ์ที่ยากลำบากและมีทรัพยากรจำกัดต้องยื่นหยัดอย่างมั่นคงเพื่อต่อสู้กับการปราบปรามอย่างรุนแรงปฏิบัติการต่าง ๆ ของรัฐ อย่างมีแรงบันดาลใจและกล้าหาญ

แต่ไม่มีอะไรได้มาง่าย ๆ หลายรัฐบาลยังเพิกเฉยต่อเสรีภาพ ความยุติธรรม และศักดิ์ศรีได้อย่างน่าสมเพช พวกเขาพยายามปราบปรามเสียงที่ต่อต้าน และขัดขวางการประท้วงและการจัด

กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการแสดงความเห็นต่างทางอินเทอร์เน็ต โดยการใช้กำลังเข้าปราบปรามหรือการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่และกฎหมายใหม่อย่างร้ายกาจ

ในเอเชียตะวันออก รัฐบาลมีความโปร่งใสน้อยลง และเกิดช่องว่างระหว่างรัฐบาลกับพลเรือนเพิ่มขึ้น ปัญหานี้รุนแรงขึ้นเนื่องจากการปราบปรามที่เข้มข้นในประเทศต่าง ๆ เช่น **จีน** และ **สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี** (เกาหลีเหนือ) ความไม่อดทนอดกลั้นต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์และการอภิปรายอย่างเปิดเผยเป็นปรากฏการณ์ที่กำลังรุนแรงขึ้นในเอเชียใต้ โดยมีบลิ๊กเกอร์ถูกสังหารใน **บังคลาเทศ** ผู้ทำงานด้านสื่อถูกสังหารใน **ปากีสถาน** และพื้นที่สำหรับภาคประชาสังคมในประเทศเหล่านี้รวมทั้ง **อินเดีย** หดตัวลง ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สิทธิที่สำคัญทั้งเสรีภาพทางความคิด ศาสนา ความเห็น การแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมถูกปราบปรามอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการปราบปรามของรัฐบาลทหารของ **ไทย** และความพยายามปิดปากการแสดงความเห็นทางการเมืองใน **มาเลเซีย**

ในขณะที่พื้นที่ของภาคประชาสังคมถูกจำกัดลงในหลายประเทศ การเลือกปฏิบัติโดยเฉพาะต่อ

ชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์และกลุ่มผู้หญิงและเด็กผู้หญิง ได้ขยายตัวมากขึ้นในหลายประเทศ

ในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น **จีน มาเลเซีย มัลดีฟส์ เนปาล เกาหลีเหนือ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ติมอร์เลสเต และเวียดนาม** การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายยังคงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้จัดการนักปกป้องสิทธิมนุษยชน กลุ่มชายขอบ และกลุ่มอื่น ๆ

การละเมิดเหล่านี้ดำรงอยู่ได้เนื่องจากไม่มีหลักประกันให้มีการรับผิดชอบของผู้กระทำการทรมานและผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ การลายนวพันผิเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง มักเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย ในหลายประเทศ ผู้เสียหายไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรม ความจริง และการเยียวยาในรูปแบบใด ๆ อย่างไรก็ดี ยังคงมีความก้าวหน้าอยู่บ้างในเรื่องนี้ มีการก้าวอย่างช้า ๆ ที่มุ่งไปสู่ความรับผิดชอบต่ออาชญากรรมตามกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นใน **ศรีลังกา** ที่มีมาหลายทศวรรษ แม้ว่ายังมีการลายนวพันผิอย่างกว้างขวางอยู่ ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างรัฐบาล **ญี่ปุ่น** และ **สาธารณรัฐเกาหลี** (เกาหลีใต้) เกี่ยวกับระบบทาสทางเพศในกองทัพในช่วงก่อนและระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์เนื่องจากในระหว่างการเจรจาเรื่องดังกล่าว บรรดาผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่มีส่วนร่วมเลย ในการตัดสินครั้งประวัติศาสตร์ ศาล **ฟิลิปปินส์** พิพากษาว่าตำรวจมีความผิดฐานกระทำการทรมานเป็นครั้งแรกตั้งแต่มีพระราชบัญญัติต่อต้านการทรมาน พ.ศ.2552 สำนักงานอัยการของศาล

อาญาระหว่างประเทศแสดงท่าทีว่า อาจเริ่มเปิดการสอบสวนกรณี **อัฟกานิสถาน** เร็ว ๆ นี้ ซึ่งจะรวมถึงการสอบสวนตามข้อกล่าวหาว่ามีการก่ออาชญากรรมทั้งของกลุ่มกบฏลิบัน รัฐบาล อัฟกานิสถานและกองกำลังของสหรัฐฯ

ใน **เมียนมา** การสู้รบที่เข้มข้นขึ้นในรัฐคะฉิ่นและความรุนแรงที่ปะทุขึ้นในตอนเหนือของรัฐยะไข่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ความมั่นคงได้ใช้กำลังบังคับให้ชาวโรฮิงญาและชาวบ้านในชุมชนต่าง ๆ ของรัฐยะไข่ต้องหลบหนีออกจากบ้านเรือนของตนเอง ยิ่งทำให้สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมที่เลวร้ายอยู่แล้ว รุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาส่งผลให้ประชาชนหลายหมื่นคนต้องพลัดถิ่นเนื่องมาจากความรุนแรง การจำกัดการเข้าถึงของรัฐบาลทำให้รัฐทั้งสองแห่งไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ความขัดแย้งกันด้วยอาวุธใน **อัฟกานิสถาน** ยังคงเกิดขึ้นต่อไป เนื่องจากอิทธิพลที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มกบฏลิบัน ส่งผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตจำนวนมากของพลเรือน

กลุ่มติดอาวุธทำให้เกิดความไร้เสถียรภาพและความทุกข์ยากในหลายประเทศ มีการปฏิบัติมิชอบไม่ว่าจะเป็นการลักพาตัวและการสังหารอย่างมิชอบด้วยกฎหมายในภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือของ **อินเดีย** และในรัฐจัมมูและแคชเมียร์ การวางระเบิดและการยิงใน **อินโดนีเซีย** โดยกลุ่มติดอาวุธที่เรียกตัวเองว่ากลุ่ม **Islamic State (IS)** สะท้อนให้เห็นการไม่เคารพต่อสิทธิที่จะมีชีวิตรอด ใน **อัฟกานิสถาน** กลุ่มติดอาวุธปฏิบัติการโจมตีที่โหดร้ายที่กรุงคาบูล รวมทั้งการโจมตีหน่วยงานบรรเทาทุกข์อย่างแคร่ อินเตอร์-

เนชั่นแนล (CARE International) และการโจมตีพลเรือน ซึ่งถือว่าการกระทำที่เข้าข่ายว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม

การปราบปราม สงครามความขัดแย้งและความไร้เสถียรภาพในระดับภูมิภาคเช่นนี้ส่งผลให้เกิดวิกฤตผู้ลี้ภัยระดับโลก ตลอดทั่วภูมิภาคประชาชนหลายล้านคนได้กลายเป็นผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิง พวกเขาถูกบังคับให้ต้องออกจากบ้านเรือนของตนเองต้องตกอยู่ในสภาพที่ยากลำบากและเสี่ยงภัยต่อชีวิต หลายคนถูกทอดทิ้งในสภาพเสี่ยงอันตราย และอาจตกเป็นเหยื่อการปฏิบัติอันมิชอบมากยิ่งขึ้นในรูปแบบต่างๆ ในประเทศต่างๆ อย่างเช่น **ออสเตรเลีย** และ **ไทย** รัฐบาลทำให้เกิดความลำบากมากขึ้นด้วยการส่งคนเหล่านี้กลับไปยังประเทศที่พวกเขาเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อีกหลายคนต้องกลายเป็นผู้พลัดถิ่นในประเทศของตนเอง

บริษัทต่างๆ มักมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติมิชอบ รัฐบาล **เกาหลีใต้** อนุญาตให้บริษัทเอกชนสามารถขัดขวางการทำกิจกรรมของสหภาพแรงงานอย่างถูกกฎหมาย และเพิ่งจะมีการแก้ไขปัญหาลดผลกระทบด้านสุขภาพและการสูญเสียชีวิตอันเนื่องมาจากประชาชนได้รับสารพิษที่เป็นอันตรายเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง ใน **อินเดีย** บริษัทดาว เคมีคัล (Dow Chemical Company) จากสหรัฐฯ และบริษัทยูนิยอนคาร์ไบด์คอร์ปอเรชั่น (Union Carbide Corporation) ซึ่งเป็นบริษัทลูก ยังคงไม่ถูกดำเนินคดีในชั้นศาลที่เมืองโบพาล ในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการรั่วของก๊าซเมื่อปี 2527

ในแง่ของการยกเลิกโทษประหารชีวิต ภูมิภาคนี้มีแนวโน้มสวนทางกับกระแสโลก **จีน** ยังคงเป็นประเทศที่มีการประหารชีวิตมากที่สุดในโลก แม้ว่าทางการจะเก็บตัวเลขที่แท้จริงเป็นความลับ ใน **ปากีสถาน** จำนวนผู้ถูกประหารชีวิตเพิ่มขึ้นกว่า 400 คน ตั้งแต่ปี 2557 ซึ่งมีการยกเลิกข้อตกลงพักการใช้โทษประหารชีวิตชั่วคราว บางประเทศได้ละเมิดมาตรฐานระหว่างประเทศ ด้วยการประหารชีวิตบุคคลที่เป็นผู้เยาว์ในขณะก่อเหตุ ผู้ถูกประหารชีวิตบางคนมีความบกพร่องทางจิตและคนอื่น ๆ ถูกตัดสินประหารชีวิตภายหลังการไต่สวนคดีที่ไม่เป็นธรรม ใน **ญี่ปุ่น** กระบวนการประหารชีวิตถูกปกปิดเป็นความลับ ใน **มัลดีฟส์** เจ้าหน้าที่จะนำการประหารชีวิตมาใช้อีกครั้งหลังจากที่พักการใช้โทษประหารชีวิตชั่วคราวมาเป็นเวลา 60 ปี ใน **ฟิลิปปินส์** มีการเสนอร่างกฎหมายที่จะนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้ใหม่ที่ประชุมของวุฒิสภา แต่ก็ยังมีการพัฒนาเชิงบวกของการยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างประเทศ **นาอูรู** ได้กลายเป็นประเทศที่ 103 ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทุกประเภท

พัฒนาการด้านอื่น ๆ ยังรวมถึงรัฐบาลกึ่งพลเรือนของ **เมียนมา** ซึ่งมีองซาน ซูจีเป็นผู้นำในทางพฤตินัย โดยดำรงตำแหน่งที่ตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อตัวเธอเอง ภายหลังการชนะเลือกตั้งของพรรค NLD เมื่อปี 2558 รัฐบาลใหม่ของเมียนมาได้ดำเนินการเพื่อปรับปรุงสิทธิมนุษยชน แต่ต้องเผชิญกับปัญหาทำทนายสำคัญอันเป็นผลมาจากระบอบปกครองแบบทหารที่เผด็จการในช่วงกึ่งศตวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลมีอำนาจอย่าง

จำกัด เนื่องจากกองทัพยังคงมีอิทธิพลต่อไป โดยกองทัพมีอำนาจควบคุมกระทรวงที่สำคัญ และยังสามารถเข้าไปเป็นสมาชิกรัฐสภาถึงหนึ่งในสี่ มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเพียงเล็กน้อยในแง่สงครามที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในเมียนมา รวมทั้งชะตากรรมของชาวโรฮิงญา ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมสำหรับชุมชนพลัดถิ่น การลอยนวล พันผิดของผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน และการปฏิรูปกฎหมายที่ผิดจกการ

ในฟิลิปปินส์ ความรุนแรงที่รัฐเห็นชอบโดยเฉพาะ การสังหารอย่างมิชอบด้วยกฎหมายเกิดขึ้นในวงกว้างภายใต้การปกครองของประธานาธิบดี โรดริโก ดูเตอร์เต การปราบปรามที่โหดร้ายต่อผู้ที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติด ส่งผลให้มีผู้ที่เสียชีวิตกว่า 6,000 คน ในสถานการณ์ที่เรียกว่า “สงครามปราบปราม ยาเสพติด”

ในเดือนกุมภาพันธ์ พายุไซโคลนวินส์ตันส่งผล กระทบที่รุนแรงต่อพิจิ และสะท้อนให้เห็นการ ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอของ ประเทศ เป็นผลให้ประชาชน 62,000 คนต้อง พลัดถิ่น เนื่องจากบ้านเรือนของพวกเขาถูก ทำลายไป การเลือกปฏิบัติต่อคนบางกลุ่มใน การให้ความช่วยเหลือ และการขาดแคลนวัสดุ ก่อสร้าง ทำให้เกิดปัญหาให้กับผู้ที่ต้องการความ ช่วยเหลืออย่างมาก

ในเดือนพฤษภาคม ศรีลังกาได้ให้สัตยาบันรับรอง อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครอง บุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection

of All Persons from Enforced Disappearance) แต่ยังคงต้องรอดูต่อไปว่าศรีลังกาจะประกาศ ให้การบังคับบุคคลให้สูญหายเป็นความผิดทาง อาญาตามกฎหมายในประเทศหรือไม่ พิจิก็ได้ ให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน แห่งสหประชาชาติ (UN Convention against Torture) โดยมีการประกาศข้อสงวน แม้ว่าการ รับผิดอย่างแท้จริงต่อการทรมานและการปฏิบัติ ที่โหดร้ายยังคงถูกขัดขวางเนื่องจากการใช้ รัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศเป็นเกราะ และ การขาดเจตจำนงทางการเมืองในการแก้ปัญหา อย่างแท้จริง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออก

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก นักปกป้องสิทธิ มนุษยชนถูกโจมตีอย่างเป็นระบบ พร้อมกับการ จำกัดพื้นที่ของภาคประชาสังคมในการสะท้อน ปัญหาที่ทางการมองว่าเป็นการทำลายต่อรัฐ

ในจีน ภายใต้การปกครองของสี จิ้นผิง (Xi Jinping) ยังคงมีการปราบปรามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ทนายความ ผู้สื่อข่าว และนักกิจกรรม ซึ่งต่าง ต้องเผชิญกับการถูกข่มขู่และคุกคามเพิ่มขึ้นอย่าง เป็นระบบ ทั้งการจับกุมโดยพลการและการ ทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แม้แต่ญาติของ บุคคลที่ถูกควบคุมตัวเหล่านี้ยังคงตกเป็นเป้าการ สอดแนมของตำรวจ ถูกคุกคามและถูกจำกัด เสรีภาพในการเดินทาง ทางการได้เพิ่มการใช้ มาตรการ “สอดส่องตามที่พักในจุดที่เป็นเป้าหมาย” มากขึ้น กล่าวคือตำรวจจะมีอำนาจในการควบคุม

ตัวบุคคลไว้ในสถานที่ควบคุมตัวที่เป็นทางการ ไม่เกินหกเดือน โดยในระหว่างนั้นจะไม่สามารถติดต่อกับทนายความที่ตนหรือครอบครัวเลือกได้ ทั้งยังมีกรณีที่ถูกควบคุมตัวถูกบังคับให้ต้อง “สารภาพ” ผ่านการถ่ายทอดทางโทรทัศน์มากขึ้น ทางกรยังคงปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์หลายพันเว็บ ที่มณฑลกว่างตุง รัฐบาลจีนได้ปราบปรามแรงงานและนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิแรงงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ถูกควบคุมตัวเหล่านี้จะไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับทนายความ โดยอ้างเหตุผลด้าน “ความมั่นคงของชาติ”

รัฐบาลจีนยังจัดทำและประกาศใช้กฎหมายและระเบียบ โดยอ้างว่าเพื่อสนับสนุนความมั่นคงของชาติ แต่ก็ได้ถูกนำมาใช้เพื่อปิดปากผู้ที่เห็นต่างและปราบปรามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยมีการตั้งข้อหาอย่างกำกวม เช่น “ยุยงให้เกิดการโค่นล้ม” และ “นำความลับทางราชการมาเผยแพร่” เกิดความหวาดกลัวว่าพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรเอกชนของต่างชาติ (Foreign Non-Governmental Organizations Management Law) ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ จะถูกใช้เพื่อข่มขู่และฟ้องร้องดำเนินคดีต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและองค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งพระราชบัญญัติความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security Law) ยังอาจส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงออกและความเป็นส่วนตัว

แต่นักเคลื่อนไหวก็ยังหาทางทำงานอย่างสร้างสรรค์ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนสี่คนถูกจับกุมเนื่องจากจัดกิจกรรมรำลึกการครบรอบปีที่ 27 ของการปราบปรามที่จัตุรัสเทียนอันเหมินเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2532 พวกเขาได้โพสต์รูปภาพ

โฆษณาทางอินเทอร์เน็ต โดยเป็นขวดเหล้าที่คนนิยมดื่มพร้อมกับป้ายฉลากที่เขียนว่า “Remember, Eight Liquor Six Four” ซึ่งเป็นการเล่นคำในภาษาจีนและสื่อถึงวันที่ที่เกิดเหตุการณ์อื้อฉาว พร้อมกับใช้ภาพของชายที่ยืนขวางรถถังมาประกอบ มีการกล่าวถึงกิจกรรมนี้อย่างแพร่หลายในโซเชียลมีเดียก่อนที่จะถูกเซ็นเซอร์

ในเดือนตุลาคมอิลแฮม โตติ (Ilham Tohti) ปัญญาชนชาวอุยกูร์ที่มีชื่อเสียงซึ่งพยายามส่งเสริมให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างชาวอุยกูร์กับชาวจีนฮั่น ได้รับรางวัลมาร์ติน เ็นนาล เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน (Martin Ennals Award for Human Rights Defenders) สำหรับความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าของเขาต้องเผชิญกับอันตรายร้ายแรง ในปัจจุบันเขาถูกจำคุกตลอดชีวิตในเรือนจำด้วยข้อหา “แบ่งแยกดินแดน”

ในฮ่องกง โจชัว หว่อง (Joshua Wong) อเล็กซ์ โจว (Alex Chow) และเนธัน หลอ (Nathan Law) ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดจาก “การเข้าร่วมในการชุมนุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย” เนื่องจากบทบาทของพวกเขาในเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยเมื่อปี 2557 ที่เรียกว่าขบวนการร่ม (Umbrella Movement)

เกาหลีเหนือ ใช้มาตรการปราบปรามอย่างรุนแรง ละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกมิติ มีการควบคุมจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก และไม่อนุญาตให้มีสื่อมวลชนอิสระในประเทศ รวมทั้งไม่อนุญาตให้มีองค์กรภาคประชาสังคม ยังคงมีผู้ถูกคุมขังมากถึง 120,000 คนในค่ายทหารซึ่งมักเกิดเหตุการณ์การทรมานและ

การปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ รวมทั้งการบังคับใช้แรงงาน ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและเป็นประจำในนั้น ภายหลังคิม จองอึน (Kim Jung-un) ขึ้นสู่อำนาจเมื่อปี 2554 การควบคุม การกดขี่ และการข่มขู่ของรัฐเข้มข้นขึ้น การควบคุมอย่างต่อเนื่องต่อการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อแบ่งแยกประชาชนและปกปิดสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่โหดร้ายยังเกิดขึ้นต่อไป คนที่ถูกจับได้ว่าใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อติดต่อกับคนรักที่อยู่ต่างประเทศ อาจได้รับโทษจำคุกในค่ายที่จำคุกทางการเมืองหรือสถานที่ควบคุมตัวอื่น ๆ

ในประเทศเพื่อนบ้านอย่างเกาหลีใต้ แนวโน้มการปราบปรามด้านสิทธิมนุษยชนรวมทั้งการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมและการแสดงออกอย่างสงบปรากฏในรูปแบบใหม่ รวมทั้งการฟ้องคดีทางแพ่ง ทางทางได้ควบคุมเสรีภาพสื่อโดยเข้ามาแทรกแซงมากขึ้นในการรายงานข่าว และยังคงควบคุมการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ โดยมักจะอ้างเหตุผลว่าเพื่อคุ้มครองความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ

รัฐสภาเกาหลีใต้ได้ผ่านร่างกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งมีสาระสำคัญเพื่อขยายอำนาจในการสอดแนมการสื่อสาร และการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับก่อการร้าย

ในมองโกเลีย องค์กรภาคประชาสังคมซึ่งทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญกับการข่มขู่ คุกคาม และกดดันอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะจากภาคเอกชน

ในแง่พัฒนาการเชิงบวก รัฐบาลใหม่ของไต้หวัน ได้ยกเลิกการฟ้องคดีต่อผู้ประท้วงกว่า 100 คน ซึ่งเข้าร่วมการประท้วงที่นำโดยนักศึกษาเมื่อปี 2557 เพื่อต่อต้านความตกลงการค้าในภาคบริการข้ามช่องแคบระหว่างไต้หวันและจีน (Cross Straits Services Trade Agreement between Taiwan and China) หรือที่เรียกว่า “ขบวนการดอกทานตะวัน (Sunflower Movement)” นายหลินชว่น (Lin Chuan) นายกรัฐมนตรีคนใหม่ประกาศว่าการที่รัฐบาลชุดที่แล้วตัดสินใจแจ้งข้อหาต่อผู้ประท้วง ถือเป็น “การตอบโต้ทางการเมือง” แทนที่จะเป็น “คดีทางกฎหมาย”

ผู้พลัดถิ่น

ญี่ปุ่นยังคงปฏิเสธคำขอที่พักพิงให้ผู้แสวงหาที่พักพิงต่อไป ส่วนสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของเกาหลีใต้ได้ควบคุมตัวผู้แสวงหาที่พักพิงกว่า 100 คนเป็นเวลาหลายเดือนที่สนามบินนานาชาติอินชอน ประกอบด้วยชาย 28 คนจากซีเรีย ซึ่งในเวลาต่อมาศาลมีคำสั่งให้ปล่อยตัวและอนุญาตให้ได้รับที่พักพิง ผู้แสวงหาที่พักพิงหลายสิบคนจากประเทศอื่น ๆ รวมทั้งอียิปต์ยังคงถูกควบคุมตัวไว้ที่สนามบินโดยอยู่ในสภาพที่ถูกข่มขู่ด้วยความเป็นมนุษย์

การเลือกปฏิบัติ

รัฐสภาญี่ปุ่นผ่านกฎหมายระดับชาติฉบับแรกเพื่อต่อต้านการรณรงค์สร้างความเกลียดชัง หรือการใช้คำพาดพิงสร้างความเกลียดชังต่อคนต่างชาติที่อยู่ในญี่ปุ่นและลูกหลานของพวกเขา ซึ่งเป็นผลมาจากการประท้วงกลุ่มที่สนับสนุนการเลือก

ปฏิบัติที่มีเพิ่มมากขึ้น มีผู้วิจารณ์ว่ากฎหมายฉบับนี้มีเนื้อหาแคบเกินไป และไม่กำหนดบทลงโทษ ในขณะที่การเลือกปฏิบัติในทางเพศและการเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ยังคงรุนแรง

ในจีน มีการละเมิดอย่างเป็นระบบต่อเสรีภาพด้านศาสนา ร่างแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายประกอบด้วยข้อบัญญัติที่เพิ่มอำนาจของรัฐในการควบคุมและลงโทษการปฏิบัติทางศาสนาบางอย่างในทำนองเดียวกัน เป็นการอ้างเหตุผลเพื่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้เพื่อควบคุม “การแทรกแซงและลัทธิสุดโต่ง” หากมีการผ่านร่างกฎหมายฉบับนี้ อาจเป็นเหตุให้มีการนำมาใช้เพื่อปราบปรามสิทธิที่จะมีเสรีภาพด้านศาสนาและความเชื่อของชาวคริสต์เตียน โดยรัฐบาลไม่รับรองสถานะของชาวคริสต์เตียนเหล่านี้ เป็นการปราบปรามชาวพุทธทิเบต และชาวมุสลิมอุยกูร์ในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์มากขึ้นด้วย รัฐบาลได้ควบคุมตัวนักเขียนพื้นเมืองชาวอุยกูร์ และบรรณาธิการเว็บไซต์ภาษาอุยกูร์

ชาวทิเบตพื้นเมืองต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและการจำกัดสิทธิที่จะมีเสรีภาพทางความคิดและศาสนา การแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ ดรูกโล (Druklo) บล็อกเกอร์ชาวทิเบตถูกศาลสั่งจำคุกเป็นเวลาสามปีในข้อหา “ยุยงให้เกิดการแบ่งแยกดินแดน” อันเป็นผลมาจากการโพสต์ข้อความทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเสรีภาพทางศาสนาและองค์ทะไลลามะ ในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ รัฐบาลยังคงละเมิดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา และปราบปรามการชุมนุมทางศาสนาที่ไม่ได้รับอนุญาตต่อไป

ภูมิภาคเอเชียใต้

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนตกเป็นเป้าหมายการละเมิดทั่วทั้งภูมิภาคเอเชียใต้ในหลายรูปแบบ รัฐบาลใช้กฎหมายแบบเผด็จการและกฎหมายใหม่ที่มีเป้าหมายเพื่อเซ็นเซอร์การแสดงออกทางอินเทอร์เน็ต

รัฐบาลอินเดียได้ใช้กฎหมายเผด็จการเพื่อควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกและเพื่อปิดปากผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ มีการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ (ควบคุม) การให้ความช่วยเหลือของต่างชาติ (Foreign Contribution (Regulation) Act) เพื่อควบคุมองค์กรภาคประชาสังคมที่รับทุนจากต่างประเทศ และเพื่อคุกคามองค์กรพัฒนาเอกชน กฎหมายว่าด้วยขบถล้มล้างการปกครอง ซึ่งเดิมอังกฤษใช้เพื่อควบคุมเสรีภาพในการแสดงออกสมัยที่อินเดียยังต่อสู้เรียกร้องเอกราช ได้ถูกใช้เพื่อคุกคามผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์นักปกป้องสิทธิมนุษยชนยังต้องเผชิญการข่มขู่และการทำร้าย นายการัน มิชรา (Karun Mishra) ผู้สื่อข่าวได้ถูกมือปืนยิงสังหารในรัฐอุตตรประเทศ ซึ่งชัดเจนว่าเป็นผลมาจากการรายงานข่าวเกี่ยวกับการทำเหมืองดินอย่างผิดกฎหมาย ส่วนนายราชเดอวันจัน (Rajdeo Ranjan) ผู้สื่อข่าวอีกคนหนึ่งต้องเผชิญกับการข่มขู่ของผู้นำทางการเมืองเนื่องจากงานเขียนของเขา และต่อมาเขาได้ถูกยิงสังหารเช่นกัน

ในรัฐจัมมูและแคชเมียร์กองกำลังความมั่นคงได้ใช้กำลังอย่างไม่จำเป็นหรือเกินขอบเขตต่อ

ผู้ชุมนุมประท้วง รัฐบาลแห่งรัฐจัมมูและแคชเมียร์ ยังประกาศใช้เคอร์ฟิวเป็นเวลากว่าสองเดือน การสั่งชะลอการให้บริการโทรศัพท์บ้าน โทรศัพท์มือถือ และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของเอกชน ยังส่งผลกระทบต่อสิทธิหลายประการ เป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในรัฐนี้บอกว่ามาตรการเช่นนั้นทำให้พวกเขาไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉินได้

ผู้ทำงานด้านสื่อในปากีสถานต้องเผชิญกับอันตรายทางวิชาชีพ ทั้งการลักพาตัว การจับกุม และควบคุมตัวโดยพลการ การคุกคามและการสังหาร ทั้งจากหน่วยงานของรัฐและอื่นๆ การยิงระเบิดใส่สถานีโทรทัศน์ ARY TV ที่กรุงอิสลามาบัด ซึ่งเป็นเมืองหลวง เป็นหนึ่งในการโจมตีหลายครั้งที่มีต่อผู้ทำงานด้านสื่อ และเสรีภาพในการแสดงออกโดยทั่วไป แผ่นใบปลิวซึ่งตกอยู่ในที่เกิดเหตุอ้างว่าเป็นผลงานของกลุ่มติดอาวุธที่เชื่อมโยงกับกลุ่ม IS

ในศรีลังกา สันทยา เอกนาลีโคทา (Sandhya Eknaligoda) ภรรยาของนายประทีป เอกนาลีโคทา (Prageeth Eknaligoda) นักเขียนการ์ตูนแนวต่อต้านรัฐบาลซึ่งหายตัวไป ต้องเผชิญกับการคุกคามและข่มขู่หลายครั้ง หลังจากตำรวจระบุตัวผู้ต้องสงสัยเจ็ดคน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยข่าวกรองทหาร โดยอ้างว่าพวกเขาเกี่ยวข้องกับ การบังคับบุคคลให้สูญหายครั้งนี้ การข่มขู่ยังรวมถึงการประท้วงด้านนอกศาลขณะที่มีการไต่สวนตามคำร้องให้ปล่อยตัวบุคคลที่ถูกควบคุมตัวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ การที่เธอขอให้ศาลสั่งให้ปล่อยตัวสามีของเธอ

และมีการติดโปสเตอร์รณรงค์กล่าวหาว่าเธอเป็นผู้สนับสนุนกองทัพพยัคฆ์ปลดปล่อยทมิฬอีแลม (Liberation Tigers of Tamil Eelam - LTTE)

เสรีภาพในการแสดงออกยังคงถูกโจมตีต่อไปในบังคลาเทศ ในขณะที่ทางการแสดงท่าทีมากขึ้น ไม่ยอมอดทนอดกลั้นให้กับสื่ออิสระและเสียงวิพากษ์วิจารณ์ ในขณะที่สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนเลวร้ายลงอย่างมาก ผู้สื่อข่าวหลายคนถูกจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ ผู้ที่ต่อต้านรัฐบาลอย่างสงบก็ถูกปราบปรามด้วยกฎหมายเผด็จการ ซึ่งถูกอ้างใช้เพื่อกำราบผู้ที่ใช้โซเชียลมีเดียวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ดิลิป รอย (Dilip Roy) นักศึกษาที่เป็นนักกิจกรรมถูกควบคุมตัวเนื่องจากวิพากษ์วิจารณ์นายกรัฐมนตรีผ่านเฟซบุ๊ก และอาจได้รับโทษจำคุกเป็นเวลา 14 ปี เป็นไปตามกฎหมายที่มีความกำกวมอย่างพระราชบัญญัติเทคโนโลยีข้อมูลสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology Act) ซึ่งทางการได้ใช้เพื่อข่มขู่และลงโทษบุคคลที่แสดงความเห็นอย่างสงบ แต่รัฐบาลไม่ฟังพอใจ

ในมัลดีฟส์สิทธิมนุษยชนตกเป็นเป้าโจมตีมากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้คุกคามต่อเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมมากขึ้น มีการใช้อำนาจโดยพลการเพื่อกำกัลดสิทธิการประท้วง ทางการยังพยายามปิดปากฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและผู้สื่อข่าว โดยใช้กฎหมายที่เอาผิดทางอาญากับการพูด การแสดงความคิดเห็น และการปฏิบัติอื่นๆ ที่เข้าข่าย “หมิ่นประมาท”

ผู้พลัดถิ่น

ผลจากสงครามที่ยืดเยื้อ **อัฟกานิสถาน** กลายเป็นประเทศที่ทำให้มีผู้ลี้ภัยมากเป็นอันดับสองของโลก วิกฤตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก โดยมีผู้ลี้ภัยชาวอัฟกานิสถานสองล้านคนในปากีสถานและอิหร่าน และอีกจำนวนมากที่พยายามเดินทางไปยังสหภาพยุโรปตามข้อตกลงระหว่างสหภาพยุโรป-อัฟกานิสถาน กำหนดให้อัฟกานิสถานต้องรับพลเมืองของตนกลับเข้ามากรณีบุคคลเหล่านั้นถูกปฏิเสธที่พักพิงในสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จอย่างเต็มที่ของข้อตกลงเป็นเหตุให้ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงจำนวนมากไม่สามารถเดินทางกลับบ้านอย่างสมัครใจ โดยปลอดภัย

แม้ว่าชาวอัฟกานิสถานต้องเสี่ยงชีวิตในการเดินทางด้วยวิธีอันตรายไปถึงยุโรปจนกลายเป็นข่าวพาดหัว แต่คนส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรมากพอที่จะเดินทางออกนอกประเทศ จำนวนของประชาชนที่จำเป็นต้องลี้ภัยถิ่นฐานบ้านเกิดและกลายเป็นผู้พลัดถิ่นเพิ่มขึ้นจนถึงประมาณ 1.4 ล้านคนในปี 2559 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับสามปีก่อนหน้านี้ ในช่วงเวลาสามปีดังกล่าว ผู้ให้ทุนจากนานาชาติยังตัดความช่วยเหลือที่ให้กับอัฟกานิสถานลงครึ่งหนึ่งเป็นไปตามกระแสของการถอนทหารระหว่างประเทศออกจากอัฟกานิสถาน ทำให้มีความเสี่ยงว่าคนทั่วไปจะหลงลืมชะตากรรมของผู้ที่ต้องทุกข์ยากลำบากและต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดในค่ายผู้ลี้ภัยที่แออัด ซึ่งมีที่พักพิง อาหาร น้ำ และการดูแลสุขภาพที่ไม่เพียงพอ

สำหรับผู้ลี้ภัยชาวอัฟกานิสถานในปากีสถาน สถานการณ์ค่อนข้างยากลำบาก เนื่องจากรัฐบาลปากีสถานวางแผนที่จะผลักดันส่งกลับผู้ลี้ภัยครั้งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ โดยเป็นการผลักดันผู้ลี้ภัยประมาณ 1.4 ล้านคนตกอยู่ในความเสี่ยง ซึ่งคาดว่าใบอนุญาตของคนเหล่านี้จะหมดอายุลงภายในสิ้นปีนี้ ทางกรวยกำหนดเส้นตายอีกหลายประการที่ไม่น่าจะทำได้ และดูเหมือนจะไม่ต้องการต่อเวลาออกไปอีก เพื่อบังคับให้ผู้ลี้ภัยเดินทางกลับไปอัฟกานิสถาน ท่าทีของรัฐบาลเช่นนี้ส่งผลให้ตำรวจและเจ้าหน้าที่แสดงท่าทีคุกคามต่อผู้ลี้ภัย และเป็นเหตุให้ผู้ลี้ภัยเหล่านี้ถูกทอดทิ้งให้ติดอยู่กับความไม่แน่นอนในค่ายที่พักพิง

ในตัวอย่างอื่นๆ รัฐบาลปากีสถานได้ละเมิดหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) และยังคงดันให้ผู้ลี้ภัยชาวอัฟกานิสถานอยู่ในสภาพที่เสี่ยงจะถูกปฏิบัติมิชอบอย่างร้ายแรง ยกตัวอย่างเช่น มีการตัดสินใจส่งชาร์บัต กุลา (Sharbat Gula) กลับไปยังประเทศที่เธอไม่เคยพบเห็นในชีวิต และแม้ลูกของเธอก็ไม่เคยรู้จักประเทศนี้เลย นับเป็นการปฏิบัติที่โหดร้ายของปากีสถานต่อผู้ลี้ภัยชาวอัฟกานิสถาน เธอเป็นบุคคลที่รู้จักกันในชื่อ “หญิงสาวชาวอัฟกานิสถาน” โดยมีภาพของเธอขึ้นปกนิตยสาร National Geographic เมื่อปี 2528 และนับเป็นผู้ลี้ภัยที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในโลกคนหนึ่งเป็นเวลาหลายทศวรรษ ซึ่งตอนนั้นถือว่าเธอเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในฐานะประเทศเจ้าบ้านอย่างปากีสถาน

การเลือกปฏิบัติ

ประชาชนหลายพันคนประท้วงต่อต้านการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงที่ชุมชนชาวดาลิตต้องเผชิญ ชุมชนชายขอบเหล่านี้ยังคงถูกเพิกเฉยต่อไป ในระหว่างที่รัฐบาลอินเดียมุ่งหน้าผลักดันให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วขึ้น ประชาชนหลายล้านคนได้เดินขบวนต่อต้านการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแรงงาน คนผิวดำต้องเผชิญการคุกคามด้วยเหตุด้านเชื้อชาติ การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงในเมืองต่างๆ มีรายงานอาชญากรรมที่รุนแรงรวมทั้งความรุนแรงทางเพศที่กระทำต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิงจำนวนมากขึ้น ในขณะที่ผู้กระทำผิดสามารถลอยนวลพ้นผิดได้ และผู้หญิงซึ่งมาจากชุมชนชายขอบต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ กฎหมายอินเดียเอาผิดกับการชักชวนแขกไปหลับนอนในที่สาธารณะ เป็นเหตุให้พนักงานบริการทางเพศต้องเผชิญกับการปฏิบัติมิชอบนานปีการ

มาตรา 377 ของประมวลกฎหมายอาญาอินเดียยังคงเอาผิดทางอาญากับความสัมพันธ์ของเพศเดียวกันซึ่งเป็นไปโดยความยินยอม แม้ว่าจะมีการตอบโต้โดยการฟ้องคดีต่อศาลสูงสุดก็ตาม คณะรัฐมนตรีอินเดียให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่เต็มไปด้วยข้อบกพร่องว่าด้วยสิทธิของคนข้ามเพศ ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์จากนักเคลื่อนไหวว่าได้กำหนดนิยามที่สร้างปัญหาให้กับคนข้ามเพศ และไม่มีข้อบัญญัติที่เพียงพอเพื่อต่อต้านการเลือกปฏิบัติ

ได้เกิดปฏิบัติการสังหารและโจมตีของกลุ่มหัวรุนแรงจำนวนมากในบังคลาเทศ เป็นเหตุ

ให้ทางการจับกุมประชาชนเกือบ 15,000 คน ซึ่งถือเป็นการตอบโต้ที่เชื่องช้าเกินไปในขณะที่เกิดเหตุโจมตีหลายระลอกต่อบล็อกเกอร์ ผู้ที่ไม่เชื่อในพระเจ้า คนต่างชาติ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ รัฐบาลมักไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของตน ในการจัดการกับผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบกับอาชญากรรมเหล่านี้ เนื่องจากมีการใช้มาตรการต่างๆ อย่างเช่น การควบคุมตัวโดยพลการ และการควบคุมตัวในที่ลับ การขาดมาตรการคุ้มครองนักเคลื่อนไหวอย่างสงบยังเห็นได้ชัดเจนเนื่องจากที่ผ่านมายังไม่สามารถจับตัวผู้รับผิดชอบต่อการโจมตีเหล่านี้ได้เลย รวมทั้งกรณีการสังหารอย่างทารุณต่อซุลฮัซมันัน (Xulhaz Mannan) บรรณารักษนิเทศสารของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และทะเนย์มูจุมดาร์ (Tanay Mojumdar) เพื่อนของเขา นักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนที่เผชิญภัยคุกคามแบบเดียวกันบอกว่า ตำรวจไม่สามารถให้ความคุ้มครองได้อย่างเพียงพอ ส่วนคนอื่นๆ ไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากตำรวจ เนื่องจากกลัวว่าจะถูกตั้งข้อหาหรือถูกคุกคาม

ในศรีลังกาผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญกับการคุกคามการเลือกปฏิบัติและความรุนแรง โดยผู้กระทำผิดมักจะลอยนวลพ้นผิดจากการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิง รวมทั้งกรณีที่เป็นกรณีข่มขืนโดยเจ้าหน้าที่ทหาร และที่ผ่านมาไม่มีความพยายามมากพอที่จะแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ชาวทมิฬมักร้องเรียนว่าทางการเรียกตรวจเนื่องจากเหตุผลทางเชื้อชาติ และยังถูกสอดแนมและคุกคามโดยตำรวจที่สงสัยว่าพวกเขามีส่วนเชื่อมโยงกับกลุ่มกองทัพคัมภีร์ปลดปล่อยทมิฬ

คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันการก่อการร้ายของศรีลังกา ได้ถูกใช้อย่างไม่ได้สัดส่วนโดยพุ่งเป้าไปที่ชาวทมิฬ มีรายงานว่าชาวคริสเตียนและชาวมุสลิมก็ถูกคุกคาม ฆ่าข่ม และทำร้าย รวมทั้งผู้สนับสนุนกลุ่มการเมืองของชาวพุทธแนวสุดโต่งอย่างกลุ่มสิงหลา (Sinhala) โดยตำรวจไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหเหล่านี้ หรือไม่ก็โจมตีว่าชนกลุ่มน้อยทางศาสนาเหล่านี้เป็นผู้ยุยงให้ฝ่ายตรงข้ามใช้ความรุนแรงเอง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแปซิฟิก

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกข่มขู่ทั้งใน**กัมพูชา มาเลเซีย ไทย เวียดนาม** และประเทศอื่นๆ รวมทั้งมีการใช้กฎหมายใหม่และกฎหมายที่มีอยู่เพื่อเอาผิดทางอาญากับการแสดงออกอย่างสงบ

ใน**ไทย** การปราบปรามอย่างต่อเนื่องต่อการแสดงความคิดเห็นต่างอย่างสงบยังคงดำเนินต่อไป ภายหลังรัฐประหารปี 2557 ทำให้เกิดสภาพที่ประชาชนเพียงไม่กี่คนจะกล้าวิพากษ์วิจารณ์ทางการอย่างเปิดเผย นักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาเนื่องจากการเปิดเผยรายงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ หรือเนื่องจากการทำงานสนับสนุนบุคคลและชุมชนที่เสียเปรียบ รัฐบาลยังคงสั่งห้ามการอภิปรายก่อนจะมีการออกเสียงประชามติเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ โดยในตัวอย่างหนึ่ง มีประชาชน

ประมาณ 10 กว่าคนที่แสดงความเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญทางเฟซบุ๊ก เป็นเหตุให้พวกเขาถูกควบคุมตัวหรือถูกตั้งข้อหา และอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีตามคำสั่งเผด็จการฉบับใหม่ของรัฐบาล

การปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบเกิดขึ้นอย่างเข้มข้น ในช่วงก่อนจะมีการเลือกตั้งใน**กัมพูชา** ในช่วงปี 2560/2561 ทางการใช้อำนาจจากระบบยุติธรรมทางอาญาอย่างมิชอบเพิ่มมากขึ้น กอปรกับความมั่นคงได้คุกคามและลงโทษภาคประชาสังคม โดยเป็นความพยายามปิดปากผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์นักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกข่มขู่ จับกุม และควบคุมตัว เนื่องจากการทำงานอย่างสงบของตน ส่วนพรรคการเมืองฝ่ายค้านก็ตกเป็นเป้าโจมตี โดยนักเคลื่อนไหวและเจ้าหน้าที่พรรคถูกศาลตัดสินจำคุกภายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ทางการยังคงปราบปรามการประท้วงอย่างสงบต่อไป

ใน**มาเลเซีย** มีความพยายามปราบปรามการแสดงความคิดเห็นต่างอย่างสงบและการใช้เสรีภาพในการพูด รวมทั้งการใช้อำนาจตามกฎหมายความมั่นคงภายในประเทศอย่างกว้างขวาง รวมทั้งกฎหมายจำกัดสิทธิอื่นๆ ราฟิซี รามลี (Rafizi Ramli) สมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นผู้เปิดโปงข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตครั้งใหญ่ ถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุก 18 เดือน ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวอย่างมาเลเซียคินี (Malaysiakini) ต้องเผชิญกับการข่มขู่และคุกคามของกลุ่มคนที่ลงโทษผู้กระทำความผิดโดยพลการ จนถึงสิ้นปีที่ผ่านมาสำนักข่าวแห่งนี้จำเป็นต้องปิดตัวเองลง

ในเวียดนาม นักปกป้องสิทธิมนุษยชนเผชิญกับการคุกคามและการทำร้าย มีการควบคุมตัวนักโทษทางความคิดในเรือนจำและสถานกักตัวหลายคนตกเป็นเหยื่อการบังคับบุคคลให้สูญหาย การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย รวมทั้งการทรมานด้วยการช็อตไฟฟ้า การทุบตี การขังเดี่ยวเป็นเวลานานโดยบางครั้งต้องอยู่ในความมืดมิดและความเงียบทั้งหมด และการปฏิเสธไม่ให้การรักษายาบาล

ทางการเวียดนามยังคงสั่งปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วงอย่างสงบ ในขณะที่เป็นเจ้าภาพต้อนรับการมาเยือนของประธานาธิบดีบารัค โอบามา จากสหรัฐฯ เมื่อเดือนพฤษภาคม ทางการได้จับกุม ช่มชู้และคุกคามนักเคลื่อนไหวอย่างสงบ

รัฐบาลใหม่ของพรรค NLD ของเมียนมาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายผิดจรรยาบรรณที่มีมาอย่างยาวนานและถูกใช้เพื่อปราบปรามนักเคลื่อนไหวและผู้ทำงานด้านสื่อ แต่ก็ยังคงมีคดีที่น่าไปสู่การควบคุมตัวผู้ทำงานด้านสื่อในเดือนพฤศจิกายน เนื่องจากต้องสงสัยว่ากระทำการ “หมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต” สืบเนื่องจากบทความที่กล่าวหาว่ามีการทุจริตของรัฐบาล ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ชี้ให้เห็นว่ายังต้องมีการทำงานอีกมากในเรื่องนี้

กองกำลังความมั่นคงในติมอร์เลสเต ถูกกล่าวหาว่าทำการสังหารนอกกระบวนการกฎหมายการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย การจับกุมโดยพลการ และการจำกัดโดยพลการต่อเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมอย่างสงบ สื่อมวลชนของพีจีได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจโดยพลการเพื่อจำกัดเสรีภาพในการ

แสดงออก ส่งผลให้ผู้สื่อข่าวถูกสั่งปรับและถูกคุมขัง บล็อกเกอร์และฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลสิงคโปร์ก็ถูกคุกคามและดำเนินคดี

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและผู้สื่อข่าวในฟิลิปปินส์ตกเป็นเป้าโจมตีและสังหารโดยมีมือปืนและกลุ่มติดอาวุธที่ไม่ทราบฝ่าย

ผู้พลัดถิ่น

ออสเตรเลียยังคงมีการปฏิบัติมิชอบในกระบวนการรับคนเข้าเมืองในพื้นที่นอกชายฝั่งของตนบนเกาะนาคูรูและเกาะมานูสในปาปัวนิวกินี ข้อตกลงในการส่งตัวบุคคลระหว่างออสเตรเลียกับนาคูรูขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศและเท่ากับเป็นการกักตัวผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงให้อยู่ในเรือนจำกลางแจ้ง แม้ในทางเทคนิคจะไม่ถือเป็นการกักตัว แต่บุคคลเหล่านี้ก็ไม่สามารถเดินทางไปไหนได้และถูกทอดทิ้งไว้ในเกาะนาคูรูที่ห่างไกลในมหาสมุทรแปซิฟิก แม้ว่าจะได้รับสถานะผู้ลี้ภัยอย่างเป็นทางการก็ตาม

นโยบายของรัฐบาลออสเตรเลียในการ “คัดกรอง” ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงบนเกาะนาคูรูประกอบด้วยมาตรการที่จงใจทอดทิ้งอย่างเป็นระบบและโหดร้าย เป็นมาตรการที่ออกแบบมาเพื่อสร้างความทุกข์ทรมาน และถือว่ามีลักษณะเป็นการทรมานตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเป็นการลดความคุ้มครองให้เหลือน้อยสุดและเพิ่มอันตรายให้มากที่สุด และถูกออกแบบมาเพื่อป้องกันไม่ให้กลุ่มบุคคลที่เสี่ยงภัยมากสุดในโลกสามารถแสวงหาที่พักพิงอันปลอดภัยในออสเตรเลียได้

ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พำนักที่ประสบภาวะฉุกเฉินมักมีอาการทางจิตและทำร้ายตัวเอง โอมีด มาซุมาลี (Omid Masoumali) ผู้ลี้ภัยจากอิหร่านเสียชีวิตจากการจุดไฟเผาตัวเอง ส่วนผู้ลี้ภัยคนอื่นรวมทั้งเด็กขาดการรักษาพยาบาลที่เพียงพอ ต้องเผชิญกับการทำร้ายทั้งทางวาจาและร่างกาย ถูกแสดงท่าทีรังเกียจเดียดฉันท์และถูกจับกุมและกักตัวโดยพลการ ซึ่งการปฏิบัติมิชอบเหล่านี้กลายเป็นการทำผิดโดยที่ไม่ต้องรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ

ออสเตรเลียไม่ยอมปิดศูนย์ผู้ลี้ภัยที่เกาะนาคูรูและเกาะมานูส์และถึงกับวางแผนจะออกกฎหมายเพื่อห้ามเป็นการถาวรไม่ให้ผู้ที่ถูกกักตัวที่นี่ได้รับวีซ่าเข้าออสเตรเลีย ซึ่งยิ่งเพิ่มความไม่ยุติธรรมมากขึ้นบนความไม่ยุติธรรมที่เกิดขึ้นอยู่แล้วอันเนื่องมาจากการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

นิวซีแลนด์ ประกาศย้ำถึงความตกลงที่มีกับออสเตรเลียในปี 2556 ที่จะรองรับผู้ลี้ภัยปีละ 150 คนจากเกาะนาคูรูและเกาะมานูส์ แม้ว่าออสเตรเลียจะปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงฉบับนี้มาตั้งแต่ต้น

สภาพของศูนย์กักตัวผู้เข้าเมืองที่แออัดของ **มาเลเซีย** มีลักษณะโหดร้าย ผู้เข้าเมือง 1,000 คนรวมทั้งชาวโรฮิงญา 400 คนต้องเผชิญกับการกักตัวเป็นเวลานานกว่าหนึ่งปีในสภาพที่เลวร้ายก่อนหน้านี้อาสาสมัครเหล่านี้ถูกทอดทิ้งไว้ที่ชายฝั่งมาเลเซีย และต่อมาทางการได้ยอมรับตัวเข้ามาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2558 ในเดือนมิถุนายน ชาวโรฮิงญาส่วนใหญ่ได้รับการปล่อยตัวและบางส่วนได้รับการจัดสรรที่อยู่ใหม่ในประเทศที่สาม

การขาดกรอบการดำเนินงาน กระบวนการ หรือขั้นตอนปฏิบัติเพื่อรองรับผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พำนักของรัฐบาลไทย ส่งผลให้บุคคลจำนวนมากต้องเผชิญกับการกักตัวโดยพลการและการละเมิดสิทธิอื่น ๆ เนื่องจากกฎหมายไทยไม่ยอมรับสถานะของพวกเขาอย่างเป็นทางการ บรรดาผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พำนักเหล่านี้รวมทั้งเด็ก จึงยังได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นผู้เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายต่อไป และตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พวกเขาอาจถูกกักตัวไว้เป็นเวลานานเท่าไรก็ได้ในศูนย์กักตัวผู้เข้าเมือง ซึ่งอาจมีสภาพที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการกักตัวบุคคลระหว่างประเทศ

ชาวโรฮิงญาจำนวนมากจาก **เมียนมา** เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ถูกกักตัวในศูนย์กักตัวคนเข้าเมืองเหล่านี้ พวกเขาถูกกักตัวไว้ตั้งแต่เดินทางมาถึงทางเรือในปี 2558

ทางการ **อินโดนีเซีย** ปฏิบัติการในลักษณะที่ข่มขู่อย่างโหดร้ายในอาเจ๊ะห์ รวมทั้งการคุกคามชีวิตของกลุ่มชาวคริสต์นิกายเชื้อสายหมิงกว่า 40 คนซึ่งเป็นผู้แสวงหาที่พำนัก บางส่วนเป็นผู้หญิงท้องแก่และมีเด็กแก่คน เจ้าหน้าที่อินโดนีเซียได้ยิงปืนเพื่อขู่และผลักดันให้เรือกลับเข้าไปในท้องทะเล ซึ่งถือเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

การเลือกปฏิบัติ

ชนกลุ่มน้อยชาวโรฮิงญาของ **เมียนมา** หลายหมื่นคนหลบหนีจากตอนเหนือของรัฐยะไข่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่กองกำลังความมั่นคงปฏิบัติการโจมตีเพื่อตอบโต้ต่อกรณีการโจมตีป้อมตำรวจชายแดนสามแห่ง ซึ่งเป็นเหตุให้ตำรวจเสียชีวิตไป 9 นาย

ในเดือนตุลาคมกองกำลังความมั่นคงที่นำโดยทหารมักจะยิงอย่างไม่เลือกเป้าหมายเข้าไปในหมู่บ้าน และได้เผาบ้านเรือนชาวบ้านหลายร้อยหลัง มีการจับกุมบุคคลโดยพลการ และการข่มขืนกระทำชำเราผู้หญิงและเด็กผู้หญิง และยังมีการประกาศเคอร์ฟิวในตอนกลางคืน และสั่งห้ามไม่ให้หน่วยงานด้านมนุษยธรรมเข้าไปในพื้นที่ ปฏิบัติการตอบโต้เช่นนี้ถือเป็นการลงโทษแบบหนึ่ง โดยมีเป้าหมายเป็นชุมชนชาวโรฮิงญาทั้งหมดในตอนเหนือของรัฐยะไข่ และอาจถือเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงชาวโรฮิงญาหลายคน ซึ่งเดินทางไปถึงบังคลาเทศ ต่างมีสภาพที่ยากลำบากและต้องการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม แต่ก็ถูกผลักดันกลับเข้าไปในเมียนมา

วิกฤตครั้งนี้เกิดขึ้นในท่ามกลางการเลือกปฏิบัติอย่างรุนแรงและไม่หยุดหย่อนต่อชุมชนชาวโรฮิงญา โดยมีการจำกัดสิทธิหน่านปีการ รวมทั้งเสรีภาพในการเดินทาง ทั้งยังแสดงออกถึงการไม่อดทนอดกลั้นด้านศาสนาต่อไป ซึ่งมีสภาพรุนแรงยิ่งขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากว่ารัฐบาลชุดที่แล้วไม่ดำเนินการสอบสวนเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น ซึ่งความรุนแรงเหล่านี้มักเป็นผลงานของกลุ่มชาวมุสลิมแนวชาตินิยมสุดโต่งที่กระทำต่อกลุ่มชาวมุสลิมเป็นการเฉพาะ

อินโดนีเซียดูเหมือนว่าทางการจะแสดงความกังวลมากขึ้นต่อกลุ่มศาสนาสุดโต่ง แทนที่จะมีการเคารพและปกป้องสิทธิมนุษยชน ยกตัวอย่างเช่น ผู้ว่ากรุงจาการ์ตาที่เป็นเมืองหลวงเป็นชาวคริสต์และเป็นคนอินโดนีเซียเชื้อสายจีนได้รับเลือกตั้งเข้ามา แต่เขาต้องเข้ารับการไต่สวนทาง

อาญาในข้อหา “หมิ่นศาสนา” การเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มขึ้น ภายหลังจากเจ้าหน้าที่แสดงความเห็นที่มีลักษณะยั่วยุ คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงและชี้นำอย่างผิด ๆ

ในปาปัวนิวกินียังคงมีการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงอย่างกว้างขวาง และมีการทุบตี ข่มขืน กักตัวโดยพลการ และสังหารผู้ขายบริการโดยไม่มีหนทางจะได้รับการเยียวยา พวกเขาไม่ได้รับการคุ้มครองอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการมีกฎหมายที่เอาผิดทางอาญากับการทำงานขายบริการทางเพศ การสร้างตราบาปให้กับการทำงานขายบริการทางเพศ และบรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ วิพากษ์วิจารณ์อัตราการจำคุกบุคคลที่สูงมากของ **นิวกินีแลนด์** รวมทั้งความยากจนของเด็กและความรุนแรงในครอบครัวของชาวพื้นเมืองเผ่าเมารี ในขณะที่การใช้ความรุนแรงทางเพศและทางร่างกายต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิงยังคงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง แม้จะมีการยอมรับโดยทั่วไปต่อปัญหานี้และมีความพยายามหาทางแก้ไขก็ตาม

ประเทศเมียนมา

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประมุขของประเทศและฝ่ายบริหาร: นายถีนจอ (Htin Kyaw) (แทนที่นายเต็งเส่งในเดือนมีนาคม)

การตั้งรัฐบาลใหม่ที่น่าโดยพลเรือนไม่ได้นำไปสู่การปรับปรุงที่ดีขึ้นมากนักในแง่สถานการณ์สิทธิมนุษยชน แต่ชนกลุ่มน้อยชาวโรฮิงญาที่ถูกรังแกยังคงต้องเผชิญกับความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติมากขึ้น การขาดความอดทนอดกลั้นทางศาสนาและกระแสต่อต้านมุสลิมรุนแรงขึ้น การสู้รบระหว่างทหารของกองทัพกับทหารของชนกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธยังคงเพิ่มขึ้นในตอนเหนือของเมียนมา รัฐบาลได้เพิ่มมาตรการสั่งห้ามไม่ให้หน่วยงานสหประชาชาติและหน่วยงานด้านมนุษยธรรมอื่นๆ เข้าถึงชุมชนพลัดถิ่นเหล่านี้ แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการปล่อยตัวนักโทษทางความคิดจำนวนมาก แต่ยังคงมีการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบต่อไป ในขณะที่ผู้ทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนยังคงลอยนวลพ้นผิดสำหรับการกระทำทั้งที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน

ข้อมูลพื้นฐาน

รัฐสภาจัดประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ หลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 ซึ่งพรรค NLD ชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย ในเดือนมีนาคม นายถีนจอได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี และมีการถ่ายโอนอำนาจอย่างเป็นทางการในเดือนเดียวกัน อองซานซูจียังคงถูกห้ามตามรัฐธรรมนูญไม่ให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี แต่ในเดือนเมษายน มีการแต่งตั้งให้เธอดำรงตำแหน่งมุขมนตรีแห่งรัฐ (State Counsellor) เป็นตำแหน่งที่กำหนดขึ้นมาเป็นพิเศษเพื่อเธอ และทำให้เธอเป็นผู้นำโดยปริยายของรัฐบาลพลเรือนชุดนี้ แต่ถึงอย่างนั้นกองทัพยังคงมีอำนาจทางการเมืองอย่างกว้างขวาง โดยมีที่นั่งหนึ่งในสี่ของที่นั่งในรัฐสภา ซึ่งเป็นเหตุให้ทหารสามารถคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ และมีอำนาจควบคุมกระทรวงหลัก กองทัพยังคงอยู่นอกเหนือการควบคุมดูแลของพลเรือน

การเลือกปฏิบัติ

ชนกลุ่มน้อยชาวโรฮิงญา

สถานการณ์ของชาวโรฮิงญาเลวร้ายลงอย่างมาก ภายหลังจากเหตุการณ็โจมตีป้อมตำรวจตระเวนชายแดนในตอนเหนือของรัฐยะไข่ในเดือนตุลาคมซึ่งคาดว่าเป็นผลงานของกลุ่มต่อสู้ชาวโรฮิงญา และส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต 9 นาย กองกำลังความมั่นคงตอบโต้ด้วยปฏิบัติการครั้งใหญ่ โดยมี “ปฏิบัติการกวาดล้าง” และปิดล้อมพื้นที่ มีการสั่งห้ามไม่ให้หน่วยงานด้าน

มนุษยธรรม สื่อมวลชน และผู้สังเกตการณ์อิสระด้านสิทธิมนุษยชนเข้าไปในพื้นที่กองกำลังความมั่นคงยังมีส่วนในการสังหารอย่างมิชอบด้วยกฎหมาย การยิงปืนใส่พลเรือนโดยไม่เลือกเป้าหมาย การข่มขืนกระทำชำเราและการจับกุมโดยพลการ¹ ประชาชนหลายหมื่นคนต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเรือน และบ้านของพวกเขาถูกทำลายไป โดยมีอย่างน้อย 27,000 คนที่หลบหนีไปยังบังคลาเทศ การตอบโต้ครั้งนี้ถือเป็นการลงโทษหมู่ต่อชุมชนชาวโรฮิงญาทั้งหมดในตอเนเหนือของรัฐยะไข่ และพฤติกรรมของกองกำลังความมั่นคงอาจถือเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ รัฐบาลแถลงการณ์ปฏิเสธโดยสิ้นเชิง บอกว่ากองกำลังความมั่นคงไม่เคยกระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนคณะกรรมการไต่สวนที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลเดือนธันวาคมขาดความน่าเชื่อถือเนื่องจากผู้ที่เป็นประธานเป็นอดีตนายพลทหารและตัวกรรมการยังประกอบด้วยผู้บัญชาการตำรวจ

ในพื้นที่อื่น ๆ ของรัฐยะไข่ สถานการณ์ยังคงรุนแรง โดยชาวโรฮิงญาและกลุ่มชาวมุสลิมอื่น ๆ ต้องเผชิญกับการจำกัดเสรีภาพในการเดินทางอย่างเข้มงวด พวกเขาถูกกักตัวให้อยู่เฉพาะในหมู่บ้านหรือในค่ายกักกัน และต้องอยู่แยกออกจากชุมชนอื่น ๆ ทั้งยังมีการจำกัดการเข้าถึงหนทางการดำรงชีพและบริการด้านสุขภาพ รวมทั้งการรักษาพยาบาลที่จำเป็นต่อการช่วยชีวิต ความมั่นคงทางอาหารและการศึกษา

ชาวโรฮิงญาส่วนใหญ่ยังคงไม่ได้รับสัญชาติ ความพยายามของรัฐบาลที่จะเริ่มกระบวนการตรวจสอบสัญชาติต้องยุติลง โดยชาวโรฮิงญาจำนวนมาก

ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2525

รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการสองชุดเพื่อแก้ไขปัญหานี้ กล่าวคือคณะกรรมการกลางเพื่อดำเนินการให้เกิดสันติภาพ ความมั่นคงและการพัฒนาของรัฐยะไข่ในเดือนพฤษภาคม ซึ่งมีรองอานชุกีเป็นประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาแห่งรัฐยะไข่ในเดือนสิงหาคม ซึ่งมีนายโคฟี อานนัน (Kofi Annan) อดีตเลขาธิการองค์การสหประชาชาติเป็นประธาน

เสรีภาพในการนับถือศาสนาและ ความเชื่อ

การเลือกปฏิบัติการขาดความอดทนอดกลั้นด้านศาสนาและกระแสต่อต้านมุสลิมเข้มข้นขึ้น โดยเฉพาะภายหลังเหตุการณ์โจมตีเมื่อเดือนตุลาคมในรัฐยะไข่ ทหารไม่สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาการรณรงค์เพื่อสร้างความเกลียดชังทางศาสนาได้อย่างเป็นผล ทั้งยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดด้านศาสนาต่อชนกลุ่มน้อยมาลงโทษได้

เหตุการณ์ที่ฝูงชนบุกเข้าไปโจมตีในเขตพะโคเมื่อเดือนมิถุนายน ส่งผลให้ชายคนหนึ่งได้รับบาดเจ็บและมีสี่ชีวิตรวมทั้งอาคารของชาวมุสลิมถูกทำลายไป มุขมนตรีแห่งแคว้นให้ข้อมูลกับสื่อมวลชนว่าที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินงานเพื่อจัดการกับผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดแต่อย่างใด² ในเดือนกรกฎาคม ได้เกิดเหตุฝูงชนบุกเข้าไปทำร้ายชาวมุสลิมซึ่งทำละหมาดในอาคารแห่งหนึ่งในเขต

ปากัน (Hpakant) รัฐคะฉิ่น ส่งผลให้มีผู้ถูกจับกุม ห้าคน แต่จนถึงสิ้นปียังไม่มี การฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ใด

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศ

ในเดือนสิงหาคม รัฐบาลใหม่ได้จัดการประชุม “สันติภาพของสหภาพ สัญญาปางหลงใน ศตวรรษที่ 21” (Union Peace Conference-21st Century Panglong) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อน ขบวนการสันติภาพทั่วประเทศ โดยคาดว่าจะมี การประชุมทุกหกเดือน ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ทหาร ตัวแทนจากกลุ่มติดอาวุธชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่และเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

แม้จะมีความพยายามเหล่านี้ การสู้รบยังเกิดขึ้นต่อไปในบางส่วนของประเทศ ระหว่างเดือน เมษายนและกันยายน การปะทะกันระหว่าง กองทัพปลดแอกชาวคะฉิ่นและกองทัพเมียนมา รุนแรงขึ้น ส่งผลให้กองทัพเมียนมาใช้การโจมตี ทางอากาศและการยิงระเบิดใส่ ทำให้พลเรือน เสียชีวิตและบาดเจ็บ ในระหว่างเดือนกันยายน เกิดการสู้รบขึ้นมาอีกในรัฐกะเหรี่ยง ซึ่งกองกำลัง พิทักษ์ชายแดน (Border Guard Force) และ กองทัพเมียนมาปะทะกับกองกำลังที่แยกตัว ออกมาจากกลุ่ม DKBA (Democratic Karen Benevolent Army) ต่อมา ยังมีการสู้รบระหว่าง กองทัพเมียนมากับกองกำลังอาระกันไนรัฐยะไข่ ในเดือนพฤศจิกายน กลุ่ม Brotherhood of the Northern Alliance ซึ่งเป็นพันธมิตรใหม่ที่เกิด จากการรวมตัวของกลุ่มติดอาวุธชาติพันธุ์ใน ตอนเหนือของเมียนมา ได้ปฏิบัติภารกิจตีป้อม ทหารในรัฐคะฉิ่นและตอนเหนือของรัฐฉานอย่าง

กว้างขวาง ทางกลุ่มยังอ้างว่าเป็นการโจมตีเพื่อ ตอบโต้ปฏิบัติการทางทหารของกองทัพเมียนมา

มีรายงานอย่างต่อเนื่องถึงการละเมิดกฎหมาย สิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ การละเมิด เหล่านี้ประกอบด้วย การข่มขืนกระทำชำเรา และ อาชญากรรมที่เป็นความรุนแรงทางเพศอื่น ๆ การ บังคับใช้แรงงาน การจับกุมโดยพลการ การทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ การใช้กับระเบิด และการเกณฑ์ทหารเด็ก

กองทัพเมียนมาได้ปลดประจำการเด็กและ เยาวชน 101 คนออกจากกองทัพจนถึงช่วงสิ้นปี

การจำกัดการเข้าถึงความช่วยเหลือ ถ้ามมนุษยธรรม

นับจากเดือนเมษายน รัฐบาลเพิ่มมาตรการ จำกัดการเข้าถึงของหน่วยงานสหประชาชาติและ หน่วยงานมนุษยธรรมอื่น ๆ ในชุมชนพลัดถิ่น บริเวณที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของตนทาง ตอนเหนือของเมียนมา³ โดยมีมาตรการบังคับ ให้ผู้พลัดถิ่นในพื้นที่เหล่านี้ต้องเดินทางข้าม พรมแดนในประเทศเพื่อมาขอรับความช่วยเหลือ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถือว่าละเมิดต่อกฎหมาย มนุษยธรรมระหว่างประเทศ

ในรัฐยะไข่หน่วยงานด้านมนุษยธรรมระหว่าง ประเทศต้องผ่านขั้นตอนปฏิบัติที่ยุงยาก เพื่อที่ จะมีสิทธิเดินทางเข้าไปให้บริการกับชุมชนที่ยาก ลำบาก ภายหลังเหตุการณ์โจมตีเมื่อเดือนตุลาคม ในตอนเหนือของรัฐยะไข่ ส่งผลให้มีการชะลอการ

ให้บริการด้านมนุษยธรรมที่มีอยู่ทั้งหมด และส่งผลกระทบต่อประชาชนกว่า 150,000 คน แม้จะเริ่มมีการให้บริการในบางพื้นที่ แต่คาดการณ์ว่าผู้พลัดถิ่นในประเทศ 30,000 คนยังคงไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังคงมีปฏิบัติการด้านความมั่นคงจนถึงขั้นปี

ผู้ลี้ภัยและผู้พลัดถิ่นในประเทศ

จากข้อมูลของสำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs – OCHA) คาดว่ามีผู้พลัดถิ่นในประเทศ 250,000 คนในเมียนมา ทั้งนี้รวมถึงคนที่ต้องพลัดถิ่นกว่า 100,000 คน เนื่องจากการสู้รบในรัฐคะฉิ่นและตอนเหนือของรัฐฉาน และอีก 150,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวโรฮิงญาในรัฐยะไข่

ผู้ลี้ภัยประมาณ 100,000 คนยังคงอาศัยอยู่ในที่พักพิงชั่วคราวเก่าแห่งในไทยต่อไป ในเดือนตุลาคม มีการเริ่มโครงการนำร่องการเดินทางกลับโดยสมัครใจของผู้ลี้ภัย 71 คน โดยได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาลเมียนมาและไทย และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) หน่วยงานด้านผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ และหน่วยงานอื่นๆ แต่ผู้ลี้ภัยอื่นๆ อีกจำนวนมากยังคงอยู่ในไทยต่อไป และยังคงแสดงความหวาดกลัวที่จะเดินทางกลับไปเมียนมา

นักโทษทางความคิด

ในวันที่ 8 เมษายน หนึ่งสัปดาห์หลังจากรัฐบาลใหม่เข้ารับตำแหน่ง มีการปล่อยตัวกลุ่มนักศึกษาที่เป็นผู้ประท้วงในเหตุการณ์เมื่อเดือนมีนาคม 2558 หลายสิบคน ในวันที่ 17 เมษายน ยังมี การปล่อยตัวนักโทษ 83 คนรวมทั้งนักโทษทางความคิดหลายคน เป็นไปตามคำสั่งอภัยโทษของประธานาธิบดี⁴

นักโทษทางความคิดยังคงถูกกักตัว และถูกจับกุมด้วยเหตุผลทางการเมือง รวมทั้งถูกคุมขังต่อไป หลายสิบคนถูกสอบสวนในข้อหา “หมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต” ตามพระราชบัญญัติโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (Telecommunications Act) ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาจำกัดและได้ถูกใช้มากขึ้นเพื่อปราบปรามการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสงบต่อทางการ ในเดือนตุลาคมหลาโฟน (Hla Phone) ถูกศาลสั่งจำคุกสองปีเนื่องจาก “การหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต” และ “การยุยงปลุกปั่น” เนื่องจากการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลชุดที่ผ่านมาและกองทัพเมียนมาผ่านเฟซบุ๊ก

อดีตนักโทษทางความคิดยังคงต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ต่อไปโดยเป็นผลมาจากสภาพในเรือนจำ และสถานภาพที่เคยเป็นอดีตนักโทษทำให้พวกเขาไม่ได้รับการดูแลทางการแพทย์และจิตวิทยา ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาและไม่มีโอกาสในการทำงาน รัฐบาลไม่มีโครงการให้ความสนับสนุนและฟื้นฟูเยียวยาสำหรับอดีตนักโทษเหล่านี้หรือครอบครัวของพวกเขา

เสรีภาพในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุม

รัฐบาลใหม่ริเริ่มการทบทวนกฎหมายเผด็จการบางฉบับ และได้ยกเลิกพระราชบัญญัติการคุ้มครองรัฐ พ.ศ.2518 (1975 State Protection Act) และพระราชบัญญัติสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2493 (1950 Emergency Provisions Act) ซึ่งที่ผ่านมาได้ถูกใช้เพื่อคุมขังผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลชุดที่ผ่านมาอย่างสงบ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีกฎหมายเผด็จการที่ดำรงอยู่ต่อไป ส่งผลให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนเสี่ยงจะถูกจับกุมและคุมขังเนื่องจากการจัดกิจกรรมอย่างสงบของตน⁵ กระบวนการปฏิรูปกฎหมายขาดความโปร่งใส และรัฐสภาไม่จัดการปรึกษาหารืออย่างเพียงพอกับภาคประชาสังคมและผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ข้อเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการชุมนุมอย่างสงบและการเดินขบวนอย่างสงบ พ.ศ.2555 (2012 Peaceful Assembly and Peaceful Procession Act) ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดตามกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ⁶ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความเป็นส่วนตัวและความมั่นคงประกอบด้วยข้อบัญญัติหลายประการ ซึ่งหากมีการนำมาใช้จะนำไปสู่การจำกัดโดยพลการต่อสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิอื่น ๆ

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ทนายความ และผู้สื่อข่าวยังคงเผชิญกับการถูกข่มขู่การคุกคามและการสอดแนมจากทางการต่อไป มีรายงานว่าพวกเขาถูกติดตามตัว ถูกตามถ่ายรูประหว่างเข้าร่วมกิจกรรมและการประชุม มีการขอเข้าไปตรวจในบ้านและสำนักงานตอนกลางคืน และ

มีการคุกคามต่อสมาชิกในครอบครัว นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะถูกคุกคามทางเพศและถูกข่มขู่

ความรับผิดชอบของบสรษัท

ในเดือนตุลาคม รัฐสภาเห็นชอบกฎหมายว่าด้วยการลงทุนฉบับใหม่ อย่างไรก็ตาม ไม่มีข้อบัญญัติใดที่ปกป้องประชาชนจากการถูกบังคับให้โยกย้ายหรือผลกระทบจากมลพิษเนื่องจากธุรกิจ

ในเดือนพฤษภาคม มีการประท้วงขึ้นอีกที่เหมืองเลตปะต้อง (Letpadaung) ภายหลังมีประกาศว่าทางเหมืองได้เริ่มการผลิตทองแดงอีกครั้ง แกนนำผู้ประท้วงสองคนถูกตั้งข้อหาทางอาญา และอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี โครงการเลตปะต้องทำให้เกิดการบังคับโยกย้ายออกมาเป็นเวลานาน และมีการปราบปรามโดยใช้ความรุนแรงต่อผู้ประท้วงต่อต้านเหมือง จนถึงปัจจุบันยังไม่มีใครถูกนำตัวมาดำเนินคดี

ในเดือนตุลาคม กระทรวงอุตสาหกรรมได้ต่ออายุใบอนุญาตประกอบการของโรงงานผลิตน้ำกรดโมจี ซึ่งรับทองแดงจากเหมืองเลตปะต้องและเหมือง S&K มาแปรรูป การต่ออายุใบอนุญาตเกิดขึ้นแม้มีข้อกังวลอย่างจริงจังถึงผลกระทบด้านสุขภาพของชาวบ้านที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และแม้ที่ผ่านมาทางเทศบาลซัลยงยีปฏิเสธไม่ต่ออายุให้โรงงานแห่งนี้ โดยกำหนดให้ต้องมีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมก่อน

โทษประหารชีวิต

ไม่มีการประหารชีวิตเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ แม้ว่าศาลยังคงสั่งลงโทษประหารอยู่ในเดือนมกราคม ประธานาธิบดีเต็งเส่งได้ลดโทษประหารชีวิตให้กับนักโทษ 77 คนเหลือเพียงโทษจำคุกตลอดชีวิตในเดือนตุลาคม รัฐสภาได้ยกเลิกพระราชบัญญัติสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2493 ซึ่งอนุญาตให้ใช้โทษประหารชีวิต แต่ในกฎหมายอื่นๆ ยังคงมีการกำหนดโทษประหารชีวิตอยู่

การปราศจากการรับผิดรับชอบ

ในเชิงสถาบันและกรอบทางด้านกฎหมาย ปัจจุบันยังเป็นอุปสรรคต่อการนำตัวผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนมาลงโทษ และการแสวงหาความยุติธรรมและความจริง ไม่มีการเยียวยาให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อและครอบครัว ผู้ละเมิดสิทธิส่วนใหญ่ทั้งการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน ยังคงไม่ถูกนำตัวมาลงโทษ

ในเดือนมกราคม ไม่กี่วันก่อนจะมีการยุบสภา รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบต่อพระราชบัญญัติการคุ้มครองอดีตประธานาธิบดี (Former Presidents Security Law) ซึ่งกำหนดให้อดีตประธานาธิบดีได้รับความคุ้มกัน โดยจะไม่ถูกดำเนินคดีอาญาสำหรับความผิดใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างดำรงตำแหน่ง รวมทั้งอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมอื่นๆ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ⁷

ในเดือนกรกฎาคม กองทัพสร้างความประหลาดใจด้วยการยอมรับผิดว่าทหารเจ็ดนายได้สังหาร

ชาวบ้านห้าคนในตอนเหนือของรัฐฉาน และมีการไต่สวนในศาลทหาร ต่อมาในเดือนกันยายน พวกเขาถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกห้าปีและต้องทำงานหนัก แม้จะเป็นความก้าวหน้าระดับหนึ่ง ที่สร้างความโปร่งใสให้กองทัพ แต่คดีนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกองทัพและระบบยุติธรรมของพลเรือน ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2551 กองทัพยังคงมีอำนาจเหนือกระบวนการยุติธรรมของตนเองรวมถึงกรณีที่เป็นโดนกกล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งเมียนมายังคงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อแก้ปัญหาตามรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชน และยังคงขาดความเป็นอิสระ ในเดือนตุลาคม คณะกรรมการสี่คนลาออกหลังจากสี่มวลงช่นรายงานข่าวว่าพวกเขามีส่วนในการเจรจาเพื่อเรียกเก็บเงินในคดีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้แรงงานเด็กและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่อเด็ก

การตรวจสอบจากประชาคมระหว่างประเทศ

เป็นครั้งแรกในรอบ 25 ปีที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติไม่ได้รับรองมติเกี่ยวกับเมียนมาเลย หลังจากสหภาพยุโรปตัดสินใจไม่เสนอกระทู้ให้พิจารณา แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการปฏิบัติอย่างเต็มที่ตามข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญตามมติก่อนหน้านี้เลย⁸

ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในเมียนมาได้เข้าเยี่ยมประเทศอย่างเป็นทางการสองครั้ง แม้การเข้าถึง

จะดีขึ้น แต่ผู้รายงานพิเศษระบุว่ายังคงมีการ สอดแนมและการคุกคามอย่างต่อเนื่องต่อสมาชิก จากภาคประชาสังคมที่มาประชุมกับเธอ ทั้งยัง รายงานว่าได้พบอุปสรรคการบันทึกเสียงติดตั้งไว้ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระหว่างการไปพบปะกับ ชุมชนในรัฐยะไข่

ในเดือนมีนาคม คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติ รับรองรายงานผลลัพธ์ของ กระบวนการทบทวนตามวาระกรณีเมียนมา (UN Universal Periodic Review - UPR) แม้ว่าเมียนมา ประกาศยอมรับมากกว่าครึ่งหนึ่งของข้อเสนอแนะ แต่ก็ได้ปฏิเสธข้อเสนอแนะหลักที่ว่าด้วย สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ รวมทั้งสถานการณ์ เกี่ยวกับชาวโรฮิงญา⁹ ในเดือนกรกฎาคม คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการ เลือปฏิบัติในทุกรูปแบบต่อสตรีแสดงความกังวล เกี่ยวกับกฎหมายเลือกปฏิบัติ อุปสรรคในการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงและเด็กผู้หญิง และการที่ผู้หญิงมีสัดส่วนน้อยเกินไปในกระบวนการ สันติภาพ¹⁰

ที่ผ่านมายังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ด้านสิทธิ มนุษยชนในเมียนมาได้

¹ “เราอยู่ที่จุดแตกหักชาวโรฮิงญา-ในเมียนมาถูกรังแก ถูกทอดทิ้งในบังคลาเทศ” (ASA 15/5362/2016)

² เมียนมา: สอดแนมการบุกทำลายอาคารมัสยิดด้วยความรุนแรง (ข่าว, 24 มิถุนายน)

³ เมียนมา: ยุติการจำกัดการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมโดยทันที (ข่าว, 24 ตุลาคม)

⁴ เมียนมา: ยังต้องพยายามต่อไปเพื่อให้มีการ ปล่อยตัวนักโทษด้านความคิดที่เหลือทุกคน (ASA 16/3981/2016)

⁵ การแสดงออกครั้งใหม่กับการปราบปรามแบบเก่า: ยุติวงจรการจับกุมและคุมขังทางการเมืองในเมียนมา (ASA 16/3430/2016)

⁶ เมียนมา: จดหมายเปิดผนึกว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการชุมนุมอย่างสงบและการเดิน ขบวนอย่างสงบ (ASA 16/4024/2016)

⁷ เมียนมา: ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายใหม่ซึ่งอาจให้ ภูมิคุ้มกันจากการฟ้องคดีกับอดีตประธานาธิบดี (ข่าว, 28 มกราคม)

⁸ เมียนมา: ทำไมจึงจำเป็นต้องมีมติที่ประชุมสมัชชา ใหญ่แห่งสหประชาชาติ (ASA 16/4745/2016)

⁹ เมียนมา: แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้อง เมียนมาให้คุ้มครองสิทธิของชาวโรฮิงญา และให้ ปล่อยตัวนักโทษด้านความคิดทุกคน (ASA 16/3670/ 2016)

¹⁰ เมียนมา: รายงานที่เสนอต่อคณะกรรมการ สหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติในทุก รูปแบบต่อสตรี (ASA 16/4240/2016)

ประเทศไทย

ราชอาณาจักรไทย

ประมุขของประเทศ: **สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร (ครองราชย์ต่อจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชในเดือนธันวาคม)**

ประมุขของฝ่ายบริหาร:

ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หน่วยงานของทหารยังคงจำกัดสิทธิมนุษยชนต่อไป มีการลงโทษหรือสั่งห้ามการแสดงความเห็นต่างทางการเมืองอย่างสงบ ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบของการพูดหรือการประท้วง และการกระทำใดๆ ที่ทางการเมืองถือว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันกษัตริย์ นักการเมือง นักเคลื่อนไหว และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเข้ารับการสอบสวนและการดำเนินคดีทางอาญา อันเนื่องมาจากกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการรณรงค์ต่อต้านร่างรัฐธรรมนูญ และการรายงานถึงการปฏิบัติมิชอบของรัฐ พลเรือนหลายคนต้องเข้ารับการไต่สวนในศาลทหาร การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิด้านที่ดินของชุมชนถูกจับกุม ถูกดำเนินคดี และถูกกระทำด้วยความรุนแรงเนื่องจากการต่อต้านโครงการพัฒนา และการรณรงค์เพื่อสิทธิของชุมชน

ข้อมูลพื้นฐาน

ประเทศไทยยังคงอยู่ใต้การปกครองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งเป็นกลุ่มทหารที่ยึดอำนาจตั้งแต่รัฐประหารในปี 2557 การออกเสียงประชามติในเดือนสิงหาคมเพื่อให้ความเห็นชอบต่อร่างรัฐธรรมนูญ เป็นการปูทางให้กองทัพมีอำนาจอย่างล้นเหลือ และคาดว่าจะอย่างรวดเร็วสุดอาจจะมีการเลือกตั้งทั่วไปในช่วงปลายปี 2560

การดำเนินคดีต่อนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรีในข้อหาเกี่ยวกับโครงการรับจำนำข้าวยังคงดำเนินต่อไป ในเดือนตุลาคม รัฐบาลมีคำสั่งให้เธอจ่ายค่าปรับจำนวน 35,700 ล้านบาท อันเนื่องมาจากความเสียหายที่มีต่อรัฐจากโครงการนี้

สหภาพยุโรปยังคงไม่พอใจต่อความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในแง่การแก้ปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมายและไม่มีการควบคุม และการปฏิบัติมิชอบในด้านการใช้แรงงาน

ระบบยุติธรรม

หัวหน้าคณะ คสช. ยังคงใช้อำนาจพิเศษตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เพื่อออกคำสั่งซึ่งรวมถึงการจำกัดโดยพลการต่อการใช้สิทธิมนุษยชน รวมทั้งกิจกรรมทางการเมืองอย่างสงบ ในเดือนมีนาคม เขายังได้ออกคำสั่งเพื่อขยายอำนาจในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ทหาร เป็นเหตุให้ทหารสามารถควบคุมตัวบุคคลได้โดยไม่ต้องมีหมายศาลกรณีที่เป็นความผิดทางอาญาหลากหลายประเภท¹

พลเรือนยังต้องเข้ารับการไต่สวนในศาลทหาร เนื่องจากการละเมิดคำสั่ง คสช. ในกรณีกระทำความผิดต่อความมั่นคงของชาติและความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ในเดือนกันยายน มีการใช้อำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อออกคำสั่งยกเลิกเขตอำนาจของศาลทหารที่มีต่อคดีของพลเรือน แต่ไม่มีผลย้อนหลัง และยังคงมีการไต่สวนในศาลทหารต่อไป

เสรีภาพในการแสดงออก การสมาคมและการชุมนุม

ผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างสงบถูกลงโทษเนื่องจากการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การสมาคม และการชุมนุมอย่างสงบ บุคคลที่ถูกมองว่าเป็นผู้สนับสนุนผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล รวมทั้งญาติและกลุ่มคนทั่วไป ทนายความและผู้สื่อข่าว ก็ต้องเผชิญกับการถูกคุกคามและการดำเนินคดีเช่นกัน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผลบังคับใช้ต่อการออกเสียงประชามติในเดือนสิงหาคม กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีสำหรับการจัดกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็นที่ “ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย” ทั้งการใช้ถ้อยคำที่ “ก้าวร้าว” หรือ “หยาบคาย” เพื่อกดดันการออกเสียง มีการใช้กฎหมายนี้โดยพุ่งเป้าไปที่ผู้ซึ่งต่อต้านร่างรัฐธรรมนูญ มีรายงานว่ามียุติกรรมกว่า 100 คนที่ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงประชามติ²

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เปิดโอกาสให้มีการสอดแนมข้อมูลต่อไปโดยไม่จำเป็นต้องขออนุญาต และทำให้เนื้อหาของกฎหมายไม่สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพในการแสดงออก ทว่าการยังมีแผนจะเพิ่มการสอดแนมทางอินเทอร์เน็ตและการควบคุมการจราจรทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้นด้วย

ยังคงมีการตั้งข้อหาตามความผิดในมาตรา 112 ของประมวลกฎหมายอาญา ฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพต่อไป ซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปี ศาลทหารตีความกฎหมายข้อนี้อย่างกว้างขวางและเคยสั่งลงโทษจำคุกสูงถึง 60 ปี โดยเป็นการลงโทษต่อความผิดหลายกรรมรวมทั้งการลงโทษผู้ที่มีอาการทางจิต โดยศาลมักไม่ให้บุคคลที่ถูกจับกุมตามมาตรา 112 ได้รับการประกันตัว

มีการตั้งข้อหาหรือตัดสินว่ามีความผิดสำหรับบุคคลที่ละเมิดข้อห้ามการชุมนุมทางการเมืองของบุคคลห้าคนหรือกว่านั้น เป็นไปตามคำสั่งของหัวหน้า คสช. ตั้งแต่ปี 2558 มีการใช้กฎหมายนี้เป็นการเฉพาะกับฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย ในเดือนมิถุนายน ทหารได้ฟ้องคดีต่อสมาชิก 19 คนของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เนื่องจากได้จัดแถลงข่าวเปิดตัวศูนย์ปราบโกงประชามติ นักศึกษาที่เคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยก็ถูกตั้งข้อหาตามความผิดทางอาญาหลายประการ เนื่องจากการประท้วงอย่างสงบ และการจัดกิจกรรมสาธารณะเพื่อต่อต้าน

ระบอบปกครองของทหาร รวมทั้งร่างรัฐธรรมนูญของไทย

ทางการยังคงหาทางปราบปรามผู้ที่แสดงข้อกังวลเกี่ยวกับการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ในเดือนกันยายน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลถูกบีบให้ต้องยกเลิกการแถลงข่าวที่กรุงเทพฯ เพื่อเปิดตัวรายงานเกี่ยวกับการทรมาน โดยเจ้าหน้าที่เชื่อว่า จะจับกุมวิทยากรที่มาพูดในงาน³

นายสมชาย หอมลออ นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ และนางสาวอัญชญา หิมมิหะ ถูกตั้งข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาและละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากการรายงานข้อมูลการทรมานโดยทหารทางภาคใต้ของไทย⁴ หญิงสาวอายุ 25 ปีคนหนึ่งก็ถูกตั้งข้อหาแบบเดียวกัน เนื่องจากการรณรงค์ให้เอาผิดกับทหารที่มีส่วนในการทรมานและทำให้นางสาวของเธอต้องเสียชีวิตขณะที่เป็นทหารเกณฑ์

ทางการยังสั่งยกเลิกกิจกรรมหลายครั้งที่เกี่ยวข้องกับการอภิปรายสิทธิมนุษยชนหรือเหตุการณ์ทางการเมือง ในเดือนตุลาคม เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้ควบคุมตัวและบังคับส่งกลับ**ใจข้าวหว่อง** นักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยจากฮ่องกง ซึ่งเขาได้รับเชิญให้มาพูดในงานรำลึกเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีนักศึกษาถูกสังหารหมู่โดยทางการไทย⁵

การจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ

ทางการยังคงใช้อำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 3/2558 เพื่อควบคุมตัวบุคคลโดยพลการ ไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นเวลาไม่เกินเจ็ดวัน และไม่มีการตั้งข้อหา หรือที่เรียกว่าเป็น “การปรับทัศนคติ”⁶

เช่นเดียวกับอีกหลายคน **ประวิตร โรจนพฤกษ์** นักข่าวที่ถูกควบคุมตัวโดยพลการ และยังคงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการปล่อยตัว เขาถูกสั่งห้ามไม่ให้เดินทางไปกรุงเฮลซิงกิ ในโอกาสวันเสรีภาพสื่อโลกของยูเนสโก (UNESCO World Press Freedom Day)

นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนเผชิญกับการถูกดำเนินคดี การคุมขัง การคุกคาม และการใช้ความรุนแรงทางกายเนื่องจากการทำงานอย่างสงบของตน **ศิริกาญจน์ เจริญศิริ** ทนายความสิทธิมนุษยชนคนสำคัญ ถูกตั้งข้อหาตามความผิดหลายกระทง รวมทั้งข้อหาขบถล้มล้างการปกครอง เนื่องจากการทำงานด้านกฎหมายของเธอ และอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปี

นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีโดยบริษัทเอกชน ส่วนใหญ่เป็นข้อหาหมิ่นประมาทหรือละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ บริษัทเหมืองทองคำแห่งหนึ่งได้แจ้งความดำเนินคดีอาญากับบุคคลที่

ต่อต้านการดำเนินงานของตนอย่างน้อย 33 คน **อานดี ฮอลล์** (Andy Hall) นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิ ด้านแรงงานข้ามชาติถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ในเดือนกันยายนเนื่องจากมีส่วนร่วมในการเขียน รายงานว่าด้วยการละเมิดสิทธิด้านแรงงานของ บริษัทผลไม้แห่งหนึ่ง⁷

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะผู้ที่ทำงาน ประเด็นที่ดินหรือทำงานกับองค์กรชุมชนต้อง เผชิญกับการคุกคาม การข่มขู่ และการใช้ความ รุนแรงทางกาย ในเดือนเมษายน คนร้ายไม่ ทราบชื่อยิงปืนใส่ **นายสุพจน์ กาฬสงค์** จนได้รับ บาดเจ็บ เขาเป็นนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิที่ดิน จากชุมชนคลองไทรพัฒนาในภาคใต้ของไทย นักเคลื่อนไหวอีกสี่คนจากชุมชนเดียวกันถูก สังหารไปก่อนนี้แล้ว แต่จนถึงสิ้นปีนี้ยังไม่ สามารถนำตัวใครมาลงโทษได้⁸ ในเดือนตุลาคม กรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งต่อครอบครัวของ **นายสมชาย นิละไพจิตร** ทนายความสิทธิ มนุษยชนว่าจะยุติการสอบสวนกรณีการบังคับ บุคคลให้สูญหายของเขาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2547 โดยอ้างว่าขาดพยานหลักฐาน

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศ

มีความคืบหน้าไม่มากนักในแง่การเจรจาของ รัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งกับกลุ่ม แบ่งแยกดินแดนเชื้อสายมลายูที่ดำเนินมาหลาย ทศวรรษในภาคใต้ของไทย กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ยังคงปฏิบัติการโจมตีหลายครั้งต่อเป้าหมายทั้งที่ เป็นทหารและพลเรือนในพื้นที่ ทั้งสองฝ่ายถูก กล่าวหาว่าปฏิบัติมิชอบอย่างร้ายแรงด้านสิทธิ

มนุษยชน กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบยังพุ่งเป้าโจมตี พลเรือนด้วยการวางระเบิด และในเดือนมีนาคม ยังมีการบุกเข้าไปโจมตีโรงพยาบาลในจังหวัด นราธิวาส

การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย

เจ้าหน้าที่ทหารยังคงกระทำการทรมานบุคคล ที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับก่อความไม่สงบ ในภาคใต้ และผู้ถูกควบคุมตัวด้วยข้อหาทาง การเมืองและความมั่นคงในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้โดยได้รับอำนาจจากกฎหมายและคำสั่งซึ่ง อนุญาตให้ทหารสามารถควบคุมตัวบุคคลใน สถานที่ควบคุมตัวอย่างไม่เป็นทางการได้โดย ไม่ต้องมีการกำกับดูแลจากศาลเป็นเวลาไม่เกิน เจ็ดวัน⁹ มีรายงานข่าวว่า ทหารเกณฑ์สองนาย เสียชีวิตเนื่องจากการทรมานในค่ายทหาร ทั้งยังมีรายงานการทรมานและการปฏิบัติที่ โหดร้ายอื่น ๆ โดยกองกำลังความมั่นคงในบริบท การบังคับใช้กฎหมายทั่วไปด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหารยังมีส่วนรับผิดชอบต่อการละเมิด สิทธิมนุษยชนต่อสมาชิกของชุมชนที่เปราะบาง รวมทั้งกลุ่มคนงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยด้าน ชาติพันธุ์ และผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ใช้งาน โดย มีการละเมิดเกิดขึ้นที่โรงพัก ด้านตรวจ และ สถานที่ควบคุมตัวอย่างไม่เป็นทางการ

รัฐบาลไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาออกเป็น กฎหมายเพื่อเอาผิดทางอาญากับการทรมาน และการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิง

ระบบกฎหมายที่เป็นอยู่ไม่ให้การยอมรับอย่างเป็นทางการกับผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิง ส่งผลให้กลุ่มคนที่เปราะบางเหล่านี้ต้องเผชิญกับการปฏิบัติมิชอบ ผู้แสวงหาที่พักพิงรวมทั้งเด็ก ต้องถูกกักตัวอย่างไม่มีความกำหนดเป็นเวลาหลายเดือนหรือหลายปี ต้องอาศัยอยู่ในศูนย์ควบคุมตัวคนเข้าเมืองที่แออัด ชาวโรฮิงญาหลายคนยังคงถูกกักตัวอยู่ในศูนย์เหล่านี้ นับแต่เดินทางมาถึงโดยทางเรือในช่วงที่เกิดวิกฤตคนเข้าเมืองระดับภูมิภาคเมื่อปี 2558 ทางกรมไม่ได้ตอบสนองอย่างเพียงพอต่อความต้องการด้านการคุ้มครองต่อผู้แสวงหาที่พักพิง และผู้ที่เสี่ยงจะตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

¹ไทย: กลุ่มสิทธิมนุษยชนไทยประณามคำสั่ง คสช. ที่ 13/2559 และกระตุ้นให้ยกเลิกโดยทันที (ASA 39/3783/2016)

²ไทย: จัดหมายเปิดผนึกว่าด้วยข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนก่อนจะถึงการออกเสียงประชามติรับรองร่างรัฐธรรมนูญ (ASA 39/4548/2016)

³ไทย: ต้องมีการรับฟังเสียงของเหยื่อการซ้อมทรมาน (ข่าว)

⁴ประธานและนักเคลื่อนไหวอื่น ๆ ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประเทศไทยอาจได้รับโทษจำคุกจากการเปิดโปงเรื่องการซ้อมทรมาน (ข่าว)

⁵ไทย: การปฏิเสธไม่ให้นักเคลื่อนไหวจากฮ่องกงเข้าประเทศ เป็นภัยคุกคามครั้งใหม่ต่อเสรีภาพด้านการแสดงออก (ข่าว)

⁶ไทย: นักโทษด้านความคิดต้องได้รับการปล่อยตัวกรณีนายวัฒนา เมืองสุข (ASA 39/3866/2016)

⁷ไทย: นักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนอีกหนึ่งคนตกเป็นเป้าหมายอย่างไม่ชอบธรรม (ข่าว)

⁸ไทย: ทางกรมต้องคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เสี่ยงภัย (ASA 39/3805/2016)

⁹บังคับให้มันพูดให้ได้ภายในพุงนี้: การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในไทย (ASA 39/4747/2016)

รายงานประจำปี 2559/2560

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประจำปี 2559/2560 รวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนใน 159 ประเทศและดินแดนตลอดปี 2559 ที่ผ่านมา

สำหรับผู้คนหลายล้านคนทั่วโลก ปี 2559 คือปีแห่งความทุกข์ยากและหวาดกลัว รัฐบาลหลายประเทศไปจนถึงกลุ่มติดอาวุธต่างคุกคามสิทธิมนุษยชนด้วยวิธีการต่าง ๆ ประชาชนในหลายภูมิภาคทั่วโลกยังคงต้องดิ้นรนเพื่อหลบหนีความขัดแย้งและการกดขี่ รายงานฉบับนี้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนไว้หลากหลายประเด็น ซึ่งรวมถึงการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ความล้มเหลวของการคุ้มครองสิทธิทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ การสอดแนมโดยรัฐ และวัฒนธรรมการลอยนวลพ้นผิด

รายงานฉบับนี้ถือเป็นการสรรเสริญบุคคลที่ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับความยากลำบากและต้องตกอยู่ในอันตราย รายงานฉบับนี้ยังช่วยเน้นย้ำข้อกังวลและข้อเรียกร้องด้านสิทธิมนุษยชนของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลตลอดจนเป็นเครื่องยืนยันว่าผู้สนับสนุนสิทธิมนุษยชนหลายล้านคนทั่วโลกยังคงเข้มแข็งและกำลังเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ทำหน้าที่ออกกฎหมายและนโยบายของรัฐ นักกิจกรรม หรือผู้ที่มีความสนใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน